VANDAAG

- Ronald Venetiaan: presidentschap Suriname van de baan? p.1
- Plaza: droomhotel in wording p.2
- TeleAruba zendt weer normaal uit p.5
- Ajax mist erg veel kansen in Volendam p.7

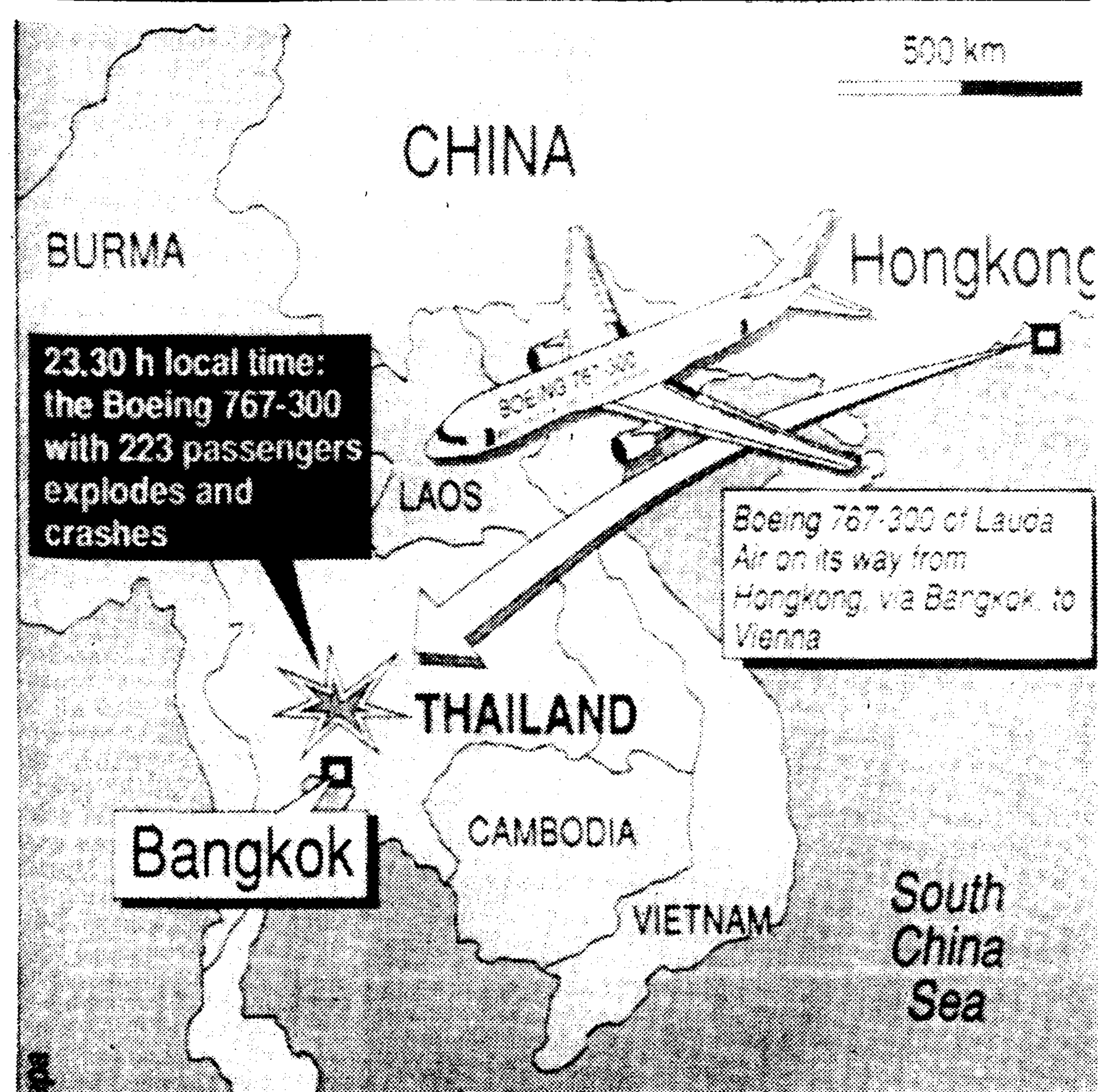

VENETIAAN ...van tafel...

108STE JAARGANG — NO.: 118 MAANDAG 27 MEI 1991

AMIGOE

Plaza hotel: dream on...

■ *AMSTERDAM - Deze grafiek toont de vermoedelijke plaats waar de Boeing 767 van Lauda Air neergestort is in Thailand, namelijk op 138 mijl ten noordwesten van Bangkok. Na een tussenlanding in de Thaise hoofdstad ging het vliegtuig op weg naar Wenen. Vlak daarna verongelukte het. (AFP-satellietfoto)*

MET 223 MENSEN AAN BOORD

Toestel van Lauda Air verongelukt in Thailand

Ramp mogelijk gevolg aanslag

BANGKOK - Een Boeing 767 met 223 inzittenden van de Oostenrijkse particuliere luchtvaartmaatschappij Lauda-Air is zondagavond boven een oerwoud in Thailand geexplodeerd en neergestort. Reddingswerkers hebben inmiddels meer dan 140 stoffelijke overschotten geborgen. Dat heeft de Thaise televisie maandag bericht.

Het vliegveld van Wenen heeft maandag een telefoontje ontvangen van een man die beweerde dat het ongeluk met de Boeing 767 van Lauda-Air het gevolg was van een bom die eigenlijk bedoeld was voor een ander toestel. De vroegere autocoureur en eigenaar van Lauda Air, Niki Lauda, zei voor de Oostenrijkse radio dat een man die verklaarde vanuit Duitsland op te bellen, contact zocht met het internationale vliegveld van Wenen kort nadat het ongeluk bekend werd.

PER ABUIS

"Hij verklaarde dat een bom per abuis in Bangkok aan boord van het toestel van Lauda Air was gebracht. De man zei dat de bom bedoeld was voor een vlucht van United Airlines"' aldus Lauda. Lauda had eerder al gezegd dat deskundigen een bomaanslag niet uitsloten als oorzaak van de ramp.

Onder de 213 passagiers en tien bemanningsleden van het verongelukte vliegtuig bevinden zich 38 Thaise burgers, 34 Oostenrijkers, zeven Zwitsers, vier Duitsers, twee Joegoslaven, een Hongaar, een Brit en een Australier. Volgens de Britse ambassade in Bangkok kwamen er ook veel Chinese namen voor op de passagierslijst en zouden in Hongkong zeker 49 Hongkongers aan boord zijn gegaan. In Bangkok stapten 88 mensen in. Het toestel was via Bangkok op weg van Hongkong naar Wenen.

VAKANTIELAND

Het vliegtuig stortte rond 23.30 lokale tijd neer in het district Danchan in de provincie Suphan Buri, 160 kilometer ten noorden van de hoofdstad Bangkok, nadat het twintig minuten eerder in Bangkok was opgestegen. Thailand is voor veel Oostenrijkers een populair vakantieland, vooral nadat Lauda-Air in 1988 een directe lijndienst startte tussen Wenen en Bangkok. Lauda-Air heeft twee Boeings voor de lange afstand.

De meeste lichamen welke tot heden toe zijn geborgen zijn geheel verbrand en kunnen niet worden geidentificeerd, aldus de politie. Volgens de politie zijn er geen overlevenden. De zwarte doos met vluchtgegevens is nog niet gevonden in het moeilijk toegankelijke gebied. In de wijde omtrek lagen lichamen en kledingstukken.. "Er liggen overal damesschoenen", aldus een politieman. "Er was een grote vuurbal in de lucht en vervolgens een luide knal", aldus een ooggetuige in de stad Suphan Buri.

VOOR EERST

Over de oorzaak van de ramp tast men nog in het duister. Volgens de directeur van Lauda-Air, de voormalige beroemde autocoureur Niki Lauda, was het toestel pas achttien maanden in bedrijf. Het is de eerste Boeing 767 die is neergestort nadat in 1982 de eerste in gebruik was genomen, aldus een woordvoerder van Boeing in de Amerikaanse stad Seattle. Het verongelukte toestel was van een model dat in 1986 voor het eerst de fabriek uitrolde. Het toestel heeft een capaciteit van 216 a 290 passagiers en is geschikt voor zowel korte als lange afstanden. De 767 is de nieuwste Boeing, in 1995 komt de 777 op de markt. Een Boeing 767 kost ongeveer 70 miljoen dollar. Maandelijks worden er vijf toestellen afgeleverd, in totaal nu 356 van de 540 bestellingen.

Een woordvoerder van Lauda-Air in Bangkok zei voor de Oostenrijkse televisie dat er geen technische problemen waren. "De piloten hebben geen problemen gesignaleerd aan boord. Niet tijdens de landing in Bangkok en ook niet op weg naar Wenen. Een vliegtuigdeskundige sluit "de mogelijkheid" van een bomaanslag niet uit.

Toen het ongeluk gebeurde was het zwaar bewolkt en regende het licht, aldus een ooggetuige.

STEMBUS: EERLIJK VERLOOP

Nieuw Front verliest, DA-91 en legerpartij winnen

Politieke aardverschuiving door verkiezingen Suriname

PARAMARIBO - Bij de zaterdag in Suriname gehouden parlements-verkiezingen welke in feite een overwinning opleverden voor de aan het Surinaamse leger gelieerde NDP en de nieuwe partij DA'91 en een nederlaag voor het Nieuwe Front, hebben zich geen onregelmatigheden van belang voorgedaan. Dit hebben de verschillende waarnemers gemeld. De 'nederlaag' van het Nieuwe Front betekent dat men niet de beoogde tweederde meerderheid van 34 zetels of meer in het parlement verwerft. Volgens de nietofficiele gegevens van vanmorgen komt men er vier te kort voor de mogelijkheid om op eigen kracht de grondwet te hervormen. De NDP schiet van drie zetels vooruit naar twaalf, maar ook werd een aantal van dertien of zelfs veertien genoemd. DA'91 komt als nieuweling op acht uit. In de onderlinge verhoudingen kan nog een kleine verandering komen. Het totaal aantal zetels in het parlement bedraagt 51. Deze uitslag betekent wel dat het Nieuwe Front DA'91 nodig heeft als het inderdaad via de grondwet de macht van het leger wil indammen. Om officieel aan de regeermacht te komen zou NDP moeten gaan samenwerken met het Nieuwe Front. Suriname staat voor een periode van grote veranderingen, zo menen waarnemers. Daar komt nog bij dat Den Haag nogmaals heeft laten blijken tot militair ingrijpen bereid te zijn tegen het Surinaamse leger als Paramaribo daarom vraagt.

De leider van de OAS-waarnemersmissie, Edgardo Reis, heeft zondag in Paramaribo verklaard dat alles eerlijk is verlopen. In een schriftelijke verklaring heeft de door de Amerikaanse president Bush gestuurde presidentiele delegatie zich in soortgelijke bewoordingen uitgelaten. Ook het kleine contingent Nederlandse waarnemers - Vergeer als voorzitter van de Nederlands-Surinaamse Kamer van Koophandel en de Europarlementariers Penders en Van Putten -is deze mening toegedaan. Volgens Van Putten is de aanwezigheid van de veertig man sterke OAS-missie, afkomstig uit zestien Amerikaanse landen, een goede waarborg voor eerlijke verkiezingen geweest.

OAS-leider Reis zei desgevraagd dat de verkiezingen goed georganiseerd waren. De afwezigheid van problemen heeft hem niet verbaasd, al voegde hij er aan toe dat van een aantal afgelegen ressorten de rapporten nog ontbreken.

De Amerikaanse presidentiele delegatie, onder leiding van gouverneur M. Castle van Delaware, is over het Surinaamse kiessysteem al even lovend en concludeert dat de uitslag de toets der democratische kritiek kan doorstaan. De delegatie tekent hierbij echter aan dat in bepaalde districten in het binnenland de afwezigheid van burgerlijke autoriteit kiezers kan hebben afgeschrikt. Daarnaast spreekt de delegatie de hoop uit dat de nieuwe regering zonder bemoeienissen van het leger haar democratische rechten en plichten kan uitoefenen.

Het Nieuwe Front is er niet in geslaagd een tweederde meerderheid te behalen. Volgens cijfers van het Centraal hoofdstembureau zondagavond blijft het Front met dertig zetels de grootste parij. Op grote afstad wordt het Front gevolgd door de aan het leger gelieerde NDP dat twaalf of dertien zetels krijgt en als eervolle derde nieuwkomer DA '91 met acht zetels.

In een eerste reactie zei DA'91-lijsttrekker Winston Jesserun dat bij mogelijke coalitiebesprekingen met het Nieuw Front harde eisen op tafel gelegd zullen worden. Zo moet volgens Jesserun in eerste instantie de kandidatuur van Ronald Venetiaan, die door het Nieuw Front naar voren was geschoven voor het presidentschap, weer van tafel. Daarnaast heeft DA' 91 al in een eerder stadium verklaard dat het parlementsvoorzitterschap van VHP-leider Lachmon onwenselijk is.

NDP-lijsttrekker Jules Wijdenbosch weigerde commentaar te geven op de officieuze cijfers, die zo'n grote winst voor zijn partij te zien geven. In 1987 bleef de NDP op drie zetels steken.

Ook de Frontleiders Lachmon (VHP) en Arron (NPS) weigerden in te gaan op de naar schatting tien zetels verlies van het Front, een uitslag die door velen als een aardverschuiving in het Surinaamse politieke bestel wordt ervaren. DA'91-voorzitter Gerard Brunings sprak in dit verband over een "bres in het oude systeem". In een eerste reactie zei Fred Derby, leider van de Surinaamse Partij van de Arbeid die deel

Vervolg op pag. 6

Bestand in Etiopië

LONDEN - De Amerikaanse gezant Herman Cohen heeft maandag gezegd dat de Etiopische regering en de opstandelingen een staakt-het-vuren zijn overeengekomen.
Cohen hield een persconferentie nadat in Londen vertegenwoordigers van de regering van Etiopie en de opstandelingen met elkaar hadden gesproken. Hij zei dat de Verenigde Staten ervoor pleiten dat strijdkrachten van een van de rebellerende groepen de hoofdstad Addis Abeba binnentrekken om de situatie in de stad onder controle te krijgen.

KAMPERVEEN TELEURGESTELD

NDP wint ondanks anti-leger campagne

Haakmat: Nederland verliezer stembus

DEN HAAG - "De NDP heeft de verkiezingen in Suriname gewonnen. Daarmee is de machtspositie van het leger versterkt". Dat is de conclusie die de advocaat Andre Haakmat, voormalig vice-premier en minister van Buitenlandse zaken van Suriname, zondag trok uit de verkiezingsresultaten in zijn land.

Volgens Haakmat zijn niet alleen de oude politieke partijen in zijn land verliezer geworden, maar heeft ook Nederland een nederlaag geleden. "In Nederland hebben de belangrijkste politieke partijen en de regering nadrukkelijk, consequent en indringend het Surinaamse volk opgeroepen de militairen af te wijzen. Maar het is anders uitgepakt. Het leger heeft succes geboekt en zijn partij, de NDP, is een politieke factor geworden waarmee terdege rekening moet worden gehouden". Haakmat vreest dan ook dat de nieuwe regering het veel moeilijker zal krijgen dan de vorige. "Met drie zetels in het parlement wist de NDP al een verlammende werking uit te oefenen op de regering. Dat zal met de huidige stemmenwinst alleen maar erger worden".

ONVERMIJDELIJK

Volgens Haakmat hebben de kiezers ook niet massaal voor een Gemenebestplan, intensieve samenwerking met Nederland, gekozen. "Dat blijkt uit het feit dat DA'91, die dit als belangrijkste programmapunt had, minder stemmen heeft behaald dan de NDP, die nauwe samenwerking met Nederland afwijst". Haakmat constateert dat de bal nu opnieuw op het speelveld ligt van de burgerpolitici. "En daar bleken ze in het verleden ook al niet veel raad mee te weten".

W. Lionarons, redacteur van het naar aanleiding van het uitgelekte "plan-Lubbers" opgerichte maandblad Gemenebest, zei in tegenstelling tot Haakmat dat de uitslag van de verkiezingen hem tevreden stelt. Lionarons: "Het volk heeft zich duidelijk uitgesproken: het leger moet terug naar de kazerne". Dat de partij van bevelhebber Desi Bouterse grote winst heeft geboekt, was volgens Lionarons onvermijdelijk. "Democratisch Alternatief is veel te jong en onervaren. De onvrede met de prestaties van de Front-regering heeft een deel van het volk doen besluiten het dan maar te proberen met de man die werkelijk de macht in handen heeft".

INGRIJPEN

Lionarons wijst een ingrijpen van Nederlandse mariniers, zoals dat door VVD-parlementarier Weisglas in de Capitool-tv-uitzending werd geopperd, niet van de hand. In dat programma zei Lionarons: "Veel Surinamers willen dat Nederland militair ingrijpt. De Surinaamse president heeft dit zelf onlangs nog beweerd, hij zei dat wat hem betreft het buitenland mag intervenieren als daarmee de democratie terugkeert".

Ook de Surinaamse journalist J. Kamperveen, wiens vader in 1982 een van de slachtoffers was bij de Decembermoorden, meent dat slechts hulp van buiten een vertrek van de militairen uit de politiek in Suriname mogelijk maakt. Hij acht een dergelijk optreden ook zeer waarschijnlijk. "Nederland, Frankrijk en de Verenigde Staten willen de rechtsstaat in Suriname herstellen. Zij willen af van Suriname als doorvoerhaven van drugs", aldus Kamperveen.

Hij zegt teleurgesteld te zijn over de verkiezingsuitslag omdat de NDP terrein heeft gewonnen.

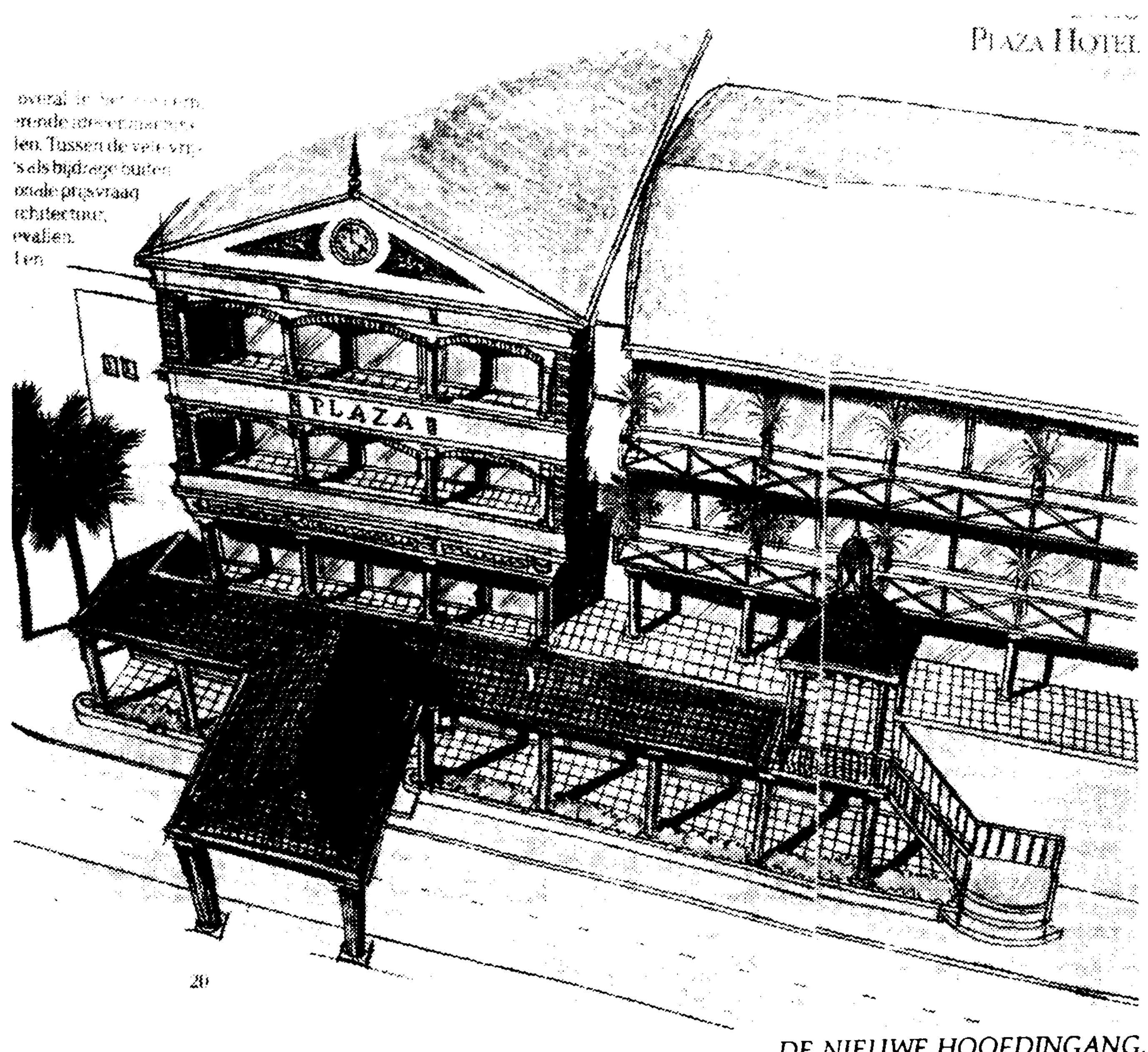
GEEN VERTROUWEN

De Haagse wethouder D. Ramlal, van wie het gerucht de ronde doet dat hij is gevraagd voor een hoge politieke functie in Paramaribo, zegt dat de lage opkomst bij de verkiezingen heeft aangetoond dat de Surinamers geen vertrouwen meer hebben in de politiek. "Bovendien is de Frontregering gestraft voor haar beleid dat voor de bevolking niet al te rooskleurig is geweest". Ramlal vindt de overwinning van de NDP opmerkelijk. "Zo'n grote zege had ik niet verwacht", zegt hij.

As van Gandhi verzameld

■ *NEW DELHI - Nadat de as van de vrijdag gecremeerde Indiase oud-premier Rajiv Gandhi verzameld was werden aan diens enige zoon Rahul Gandhi (links) de resten van wat beenderen gegeven welke er ook waren overgebleven. Deze zullen in een urn door de familie Gandhi bewaard worden. De as van Gandhi wordt later op de plaats waar de Ganges en de Yamuna in Allahabad in Uttar Pradesh samenkomen uitgestrooid. (AFP-satellietfoto)*

...DE NIEUWE HOOFDINGANG...

Uitslag verkiezingen Suriname op Antillen min of meer verwacht

WILLEMSTAD — De uitslag van de verkiezingen in Suriname werd min of meer verwacht op de Nederlandse Antillen. Dit blijkt uit diverse reacties van Antilliaanse gezagsdragers en op Curacao wonende Surinamers. Zo blijkt uit een verslag van het ANP. De teruggang van het Nieuwe Front, het verbond van de drie traditionele politieke partijen die in 1987 de verkiezingen grandioos hadden gewonnen en de toch wel sterke opkomst van de aan het leger gelieerde Nationaal Democratische Partij (NDP), heeft de al jaren op Curacao wonende Surinaamse oud-parlementsvoorzitter Emile Wijntuin niet verrast. "Het lag allemaal in de lijn der verwachtingen. Het kiezersvolk is erg teleurgesteld in het feit dat drie essentiele beloften van de eind vorig jaar afgezette regering niet zijn verwezenlijkt namelijk: de indamming van de macht van het leger, de wijziging van de grondwet en de hervatting van de Nederlandse ontwikkelingshulp."

HALFSLACHTIG

Wijntuin, die kortgeleden in Suriname was, heeft er "veel jeugdige aanhang" kunnen constateren voor de NDP. Toch had hij voor de partij van premier Jules Wijdenbosch "niet zo'n grote winst" verwacht. "Het feit dat NDP en DA'91 samen meer dan 20 van de 51 zetels behaalden, wijst erop dat het Surinaamse volk wil afrekenen met de halfslachtigheid die de vorige regering onder Henck Arron zo sterk heeft gekenmerkt. Die regering keek overigens de Surinamers in het buitenland met de nek aan. Ik hoop dat het nieuwe bewind inziet dat de in het buitenland wonende Surinamers er ook bij horen," zegt Wijntuin.

LEGER

De Antilliaanse Statenvoorzitter Rufus McWilliam vindt de uitslag niet verrassend. "Het stond vast, dat Nieuw Front zou winnen, alleen is de winst lager uitgevallen dan was verwacht. Met DA'91 is wellicht een tweederde meerderheid te bewerkstelligen," zegt McWilliam. Hij vindt het "uiterst belangrijk" dat op korte termijn de vraag wordt beantwoord hoe het nieuwe bewind zal staan tegenover de rol van het leger. "Het is voor Suriname eveneens van de allergrootste importantie de goede verstandhouding met Nederland te herstellen, al is dat alleen maar voor de wederopbouw van het land." McWilliam vindt het overigens moeilijk om een oordeel te vellen over "een situatie waar wij op de Nederlandse Antillen niet dagelijks mee te maken hebben".

VRIJ EN GEHEIM

De Antilliaanse oud-premier Don Martina zegt "met genoegen" te hebben vernomen, dat de verkiezingen in Suriname inderdaad vrij en geheim zijn geweest. Hij vindt het echter jammer dat er, vooral in Paramaribo, zoveel thuisblijvers zijn geweest. "Dit moet ongetwijfeld te maken hebben met een gebrek aan geloof in de verdere ontwikkeling van de democratie," zegt Martina. In de uitslag ziet hij een "dwang tot samenwerking, "op zich een gezonde zaak omdat het altijd goed is gemeenschappelijke standpunten te formuleren en uit te voeren". Don Martina brengt in herinnering, dat bij het bezoek van een Antilliaanse en Arubaanse parlementaire missie in oktober vorig jaar aan Suriname, een protocol is getekend over nauwere samenwerking. "Als de weg van de democratie wordt gevolgd, moeten wij ons op de Antillen en Aruba gaan bezinnen op welke wijze wij zullen werken aan de invulling van die samenwerking met Suriname".

Verbouwing is begonnen

Plaza nieuwe stijl wordt "droomhotel"

WILLEMSTAD — Terwijl de berichtgeving rond de bouw van een "eigen" Van der Valk hotel op de Marichiparkeerplaats dezer dagen de aandacht trekt, is bij het "oude" Van der Valk Plaza de verbouwing reeds begonnen. "Het nieuwe Plaza hotel wordt een plaatje," staat in de aanhef van een uitgebreid artikel in het Van der Valk blad 'Koerier' over de bouwactiviteiten bij het Plaza hotel, dat enige jaren geleden door het Van der Valk-concern werd overgenomen.

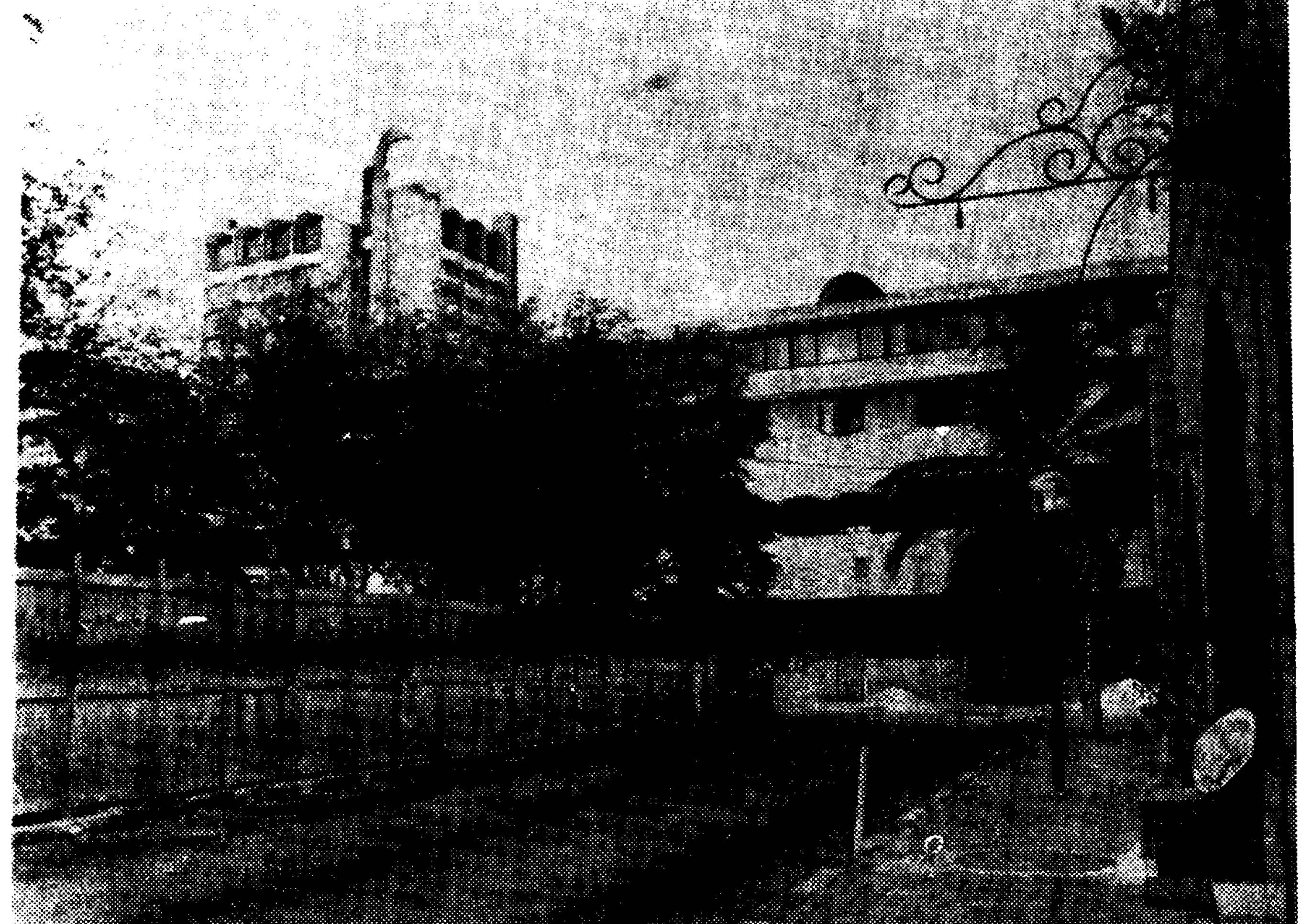
Uit het van vele tekeningen voorziene stuk blijkt dat vormgever Dick Catalani, associé van de Amsterdamse vestiging van de internationale Micheal Peters group de opdracht kreeg de schetsen te maken. Ruim een jaar geleden zette hij zijn eerste ideeën op papier. Na veel ...ken en wegen, vergaderen, ontwerpen en verwerpen, was het onlangs zo ver dat iedereen over de bouwtekeningen tevreden was.

"Elk detail van de oude, zakelijke statigheid was met een Catalonische ontwerplust tot nieuw leven gewekt. Waar de hoog optorende Plaza-façade altijd een gladde en efficiënte indruk had gemaakt, liet de Catalaniversie een rijk aanbod aan balkonnetjes zien, compleet met openstaande deuren en onbelemmerd uitzicht op zee. Op al die plaatsen waar de jaren vijftig architectuur zuinig aan voorbij was gegaan, had Catalani verrijking aangebracht," aldus een passage uit het Koerier-artikel, dat verscheen onder de kop "Bladeren door het Plaza plaatjesboek".

Daarin staat ook dat de aanvankelijke "Plaza-luxe" getransformeerd moet worden in een "gastvrij familiehotel". "Laagdrempelig in plaats van hoogmoedig. "De eerste stap over de drempel van het nieuwe Plaza moet de bezoeker een creatieve shock opleveren, wat hem daarna dient te overkomen is een soort welkomstgevoel om daarna zeker te weten in een hemel op aarde te zijn gearriveerd," zegt ontwerper Catalani.

De renovatie van het huidige Plaza hotel zal 18 maanden in beslag nemen. De verloop van de bouw zal geschieden volgens een speciaal draaiboek, waarin niet alleen het moment van elke verbouwingshandeling is vastgesteld, maar het moment dat de in het hotel verblijvende gasten de minste hinder van de verbouwing zullen ondervinden. Gekozen is voor het overiastarme systeem van prefab montage, waarbij vrijwel elk onderdeel in Nederland gemaakt naar Curaçao wordt verscheept. Gedurende deze fase zal het Tilburgse constructiebedrijf A. de Kort verantwoordelijk zijn voor een feilloze realisatie van de vele constructieve hoogstandjes die deze manier van bouwen met zich mee zal brengen.

De Plaza bouw en begeleidingscommissie is met opzet beperkt van omvang gehouden, vervolgt het stuk: projectleider Ad van der Valk, een afgevaardigde van het bedrijf De Kort, Dick Catalani, Boelo Panjer (ontwerper, uitvoerder werktekenaar) en maquetttebouwer Rob Peters. Eva van der Valk, echtgenote van Plazamanager Mark van der Valk, is de eindverantwoordelijke voor de totale interieurverzorging. Het bouwteam zal hoofdzakelijk uit lokale professionals bestaan.

... DE VERBOUWING IS BEGONNEN...

FOL/SI eerste gesprekspartner

Onderhandelingen nieuwe coalitie morgen van start

WILLEMSTAD — De onderhandelingen voor een nieuwe coalitie op eilandsniveau gaan morgen van start. Zo heeft de Amigoe van de secretaris-generaal van de PNP, drs Rufus McWilliam vernomen. De PNP zal eerst met de huidige coalitie-partner, FOL-SI, aan tafel gaan. Daarna volgt de MAN, DP en als laatste de Nos Patria. De onderhandelingen zullen in het Holiday Beach Hotel plaatsvinden.

De PNP heeft direct na de eilandsraadsverkiezingen van 12 april jongstleden een telegram gestuurd naar de partijen die een of meer zetels behaalden. Daarin feliciteerde de groene partij de andere partijen en vermeldde ook dat de partijen binnen afzienbare tijd voor een gesprek uitgenodigd zullen worden.

McWilliam verklaarde dat de FOL/SI in het weekeinde voor een gesprek werd uitgenodigd. Dit zal morgen om zes uur bij Het Holiday Beach Hotel plaatsvinden.

Gedurende de onderhandelingen zal onder anderen de samenwerking tussen de twee partijen op eilandsniveau geëvalueerd worden. Ook zal over formatie van een nieuw bestuur gesproken worden.

Met de andere partijen, MAN, DP en Nos Patria, zal de PNP ook over formatie van een nieuw Bestuurscollege spreken. 'De besprekingen zullen definitief geen informatief karakter hebben', verklaarde McWilliam.

De PNP, voerde de partijsecretaris voorts aan, heeft intern een 'working-paper' opgesteld waarbij zaken die de meeste aandacht van de regeringspartijen eisen, aan de orde worden gesteld. Deze zijn onder anderen de financiële situatie van het eilandgebied Curacao: hoe de inkomsten vehoogd moeten worden en hoe de uitgaven verlaagd moeten worden.

De 'working-paper' zal voor de PNP een uitgangspunt zijn tijdens de onderhandelingen, aldus Rufus McWilliam. Wel zal de 'paper' geen uitgangspunt zijn voor het vormen van een nieuwe coalitie.

SPECULATIES

Er wordt nog steeds gespeculeerd rondom de vorming van een nieuwe coalitie. Een coalitie die op drie of meer partijen gebaseerd is wordt door waarnemers niet uitgesloten.

Indien de PNP een coalitie op bredere basis zou vormen, dan zal de groene partij met de FOL/SI en met de MAN, de DP of de Nos Patria gaan samenwerken.

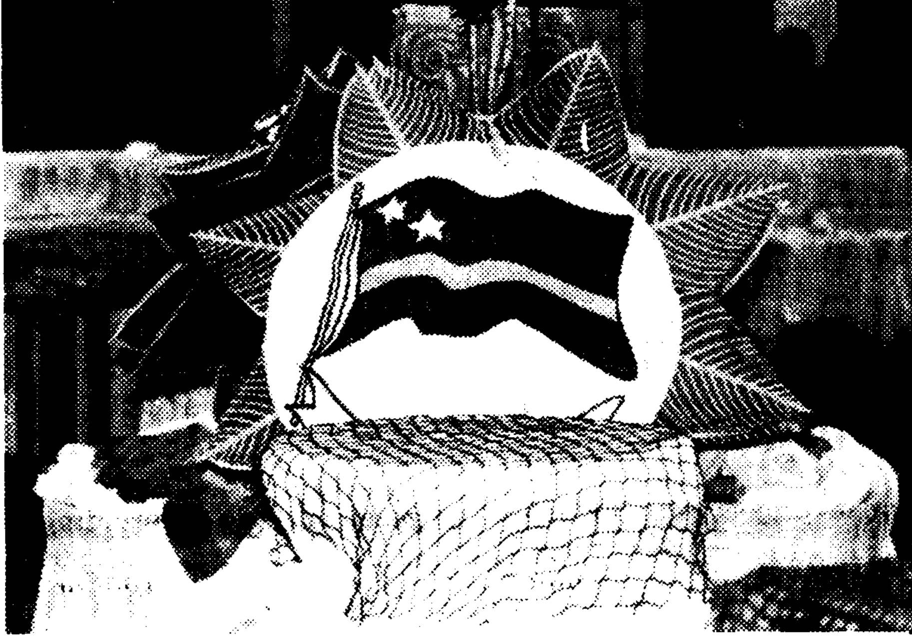
De FOL/SI heeft op niet te miskennen wijze verklaard niet met de MAN in een coalitie te zullen samenwerken. De DP stelde zich positief tegenover een eventuele deelname in een nieuwe coalitie, terwijl de Nos Patria volgens waarnemers zich zelf in de oppositie heeft gespeeld.

De MAN heeft duidelijk verklaard in een coalitie te zullen deelnemen als zij akkoord kan gaan met het regeringsprogramma.

Volgens de waarnemers zal eind deze week meer klaarheid komen in de vorming van een nieuwe coalitie. De partij-leidster Maria Liberia Peters zal niet aanwezig zijn tijdens de onderhandelingen. Zij is momenteel in Nederland.

Curaçao scoort hoog

WILLEMSTAD —De presentatie onlangs, van het 'toeristisch produkt Curaçao' aan circa 300 reisagenten, wholesalers en travel planners in het Hyatt Regency Ravina in Atlanta is een groot succes geworden. Zo blijkt uit een stuk van de Curaçaose verslaggever Billy Jonckheer die de presentatie namens de Prensa Uni bijwoonde. In de delegatie zaten mensen van de toerisme-stichting, hotels, het convention bureau, dansgroep Nos Dushi Korsou en last but not least Miss Curaçao Jacqueline Krijger. Behalve een video-presentatie met toelichting van de ALM vertegenwoordiger in de VS, werd ook een daverende dans en muziekshow opgevoerd en waren er volop Curaçaose hapjes en drankjes te krijgen. Directeur Scott Bank van een van de grootste wholesalers uit dat deel van de VS verklaarde achteraf zeer onder de indruk te zijn van de presentatie. Kennelijk is Curaçao op het juiste moment 'ontdekt' want, zo meent hij, de Amerikanen uit het zuidoosten van de VS blijken uitgekeken op Jamaica, Cancun en Grand Cayman. Een enquete uitgevoerd onder de deelnemende Curaçaose hoteliers wees uit dat men allen zeer te spreken was over de presentatie. Met deze presentatie is een aanvang gemaakt met een publiciteitscampagne om Curaçao meer bekendheid te geven in staten als North en South Carolina, Georgia, Tennessee, Kentucky en Alabama.

Op de ene foto Miss Curaçao in het gezelschap van enige travel agents, op de andere de Curaçaose vlag op de 'eettafel'.

Den Haag-top: weinig info

WILLEMSTAD/DEN HAAG —Er is aan de vooravond of vandaag, voor aanvang van de Nederlands-Arubaanse-Antilliaanse konijkrijkstop in Den Haag, heel weinig informatie losgelaten door deelnemers of waarnemers. Het meest opvallende was de aanwezigheid van oud-premier van de PNP Juancho Evertsz "in de wandelgangen". Hij is niet opgenomen in de (adviseurs)delegatie en zijn aanwezigheid zou bij bepaalde mensen enige wrevel hebben gewekt. Evertsz zelf verklaarde in Nederland op vakantie te zijn en enkel even langs te zijn gekomen.

Namens het Kabna werd meegedeeld dat aanstaande donderdag op een persconferentie van premier Liberia, minister president Nel Oduber en minister Ernst Hirsch Ballin informatie verstrekt zal worden over het verloop van de besprekingen. Een dag daarvoor wordt er ook een persconferentie gegeven, waarbij president Carlos Andres Perez aanwezig zal zijn. Hij komt morgen in Nederland aan voor een staatsbezoek. Verwacht wordt dat tijdens die persconferentie meer inlichtingen worden verstrekt over het verloop van de besprekingen van het consulatief mechanisme. In dat verband wordt het voortbestaan van de Isla raffinaderij besproken.

Die zullen niet gemakkelijk zijn, liet premier Maria Libera vlak voor haar vertrek weten. Intussen zou minister Hans Van den Broek van buitenlandse zaken weer eens benadrukt hebben dat Curaçao moet inzien dat zij als eigenaar verantwoordelijk is voor investeringen in de maatschappij. Venezuela meent dat Nederland moet bijdragen, terwijl Curaçao met het probleem zit, dat dit eiland bij lange na niet genoeg financien heeft om de nodige honderden miljoenen in de raffinaderij te pompen. Liberia verklaarde vorige week wel dat 'sluiting (na 1994 wanneer het contract afloopt, red) voor Curacao géén optie is.'

President-commissaris dreigt met aftreden

Sonesta overschrijdt budget met 15.5 miljoen

WILLEMSTAD — Het Hotel Sonesta-project is zijn budget met 15.5 miljoen gulden te buiten gegaan. Zo heeft de Amigoe vanuit doorgaans welingelichte bronnen vernomen. De vergadering op 26 april 1991 van een gezamenlijke stuurgroep (van de eilandsregering) en de Raad van Commissarissen van het Rif Resort Hotel N.V (Sonesta-project) is in een crisis-sfeer geëindigd: verscheidene commissarissen, inclusief de president-commissaris, Lionel Capriles, dreigden hun ontslag te zullen nemen indien de budget-overschrijding niet door de eilandsoverheid en de KBNA verantwoord kan worden.

Tijdens de vergadering van 26 april werd ook het vertrouwen in het project door de deelnemers opgezegd. Ook werd veel kritiek geuit over de wijze waarop Sonesta zich volgens de raad van commissarissen gedraagt of gedragen heeft.

Het project-bureau heeft op basis van de offertes van de aannemer omtrent meubilair, materiaal en andere onkosten die op 6 februari ingediend werden een bijgestelde budget-prognose ingediend. De budget-overschrijding bedroeg volgens berichten van de vergadering van 26 april naar schatting 15.5 miljoen gulden. Dit lag hoger dan de eerder aangekondigde budget-overschrijding van 14 maart 1991.

Naast het budgettaire probleem bestaat eveneens een vertrouwens-crisis bij enkele commissarissen en mogelijk enkele stuurgroepleden met betrekking tot het project bureau, aldus de bronnen.

Door de president-commissaris van het Rif Resort Hotel N.V werd tijdens de vergadering van 26 april de volgende kritiek geuit: **'Het is het eilandgebied Curaçao samen met de KBNA, die indertijd in het project hebben geïntervenieerd. Men heeft toen IME-Consult in de strot gedrukt van de project-ontwikkelaar en initiatiefnemers, omdat er bij de bouw van het ITC zoveel mis is gegaan. Men voelde zich daardoor hevig beledigd. Nu heeft men een consultant voor veel geld ingebracht in het project en door zijn schuld is het project budgettair uit de hand gelopen'**, aldus de president-commissaris.

Het eilandgebeid Curaçao en de KBNA zullen het Sonesta Hotel-project weer financieel uit de problemen moeten halen. Zoniet zullen de commissarissen en de president-commissarissen aftreden. Volgens hen kunnen zij géén verantwoordelijkheid dragen voor een dergelijke budget-overschrijding ten opzichte van hun achterban.

San Marco schenkt kopieermachine

■*WILLEMSTAD — Maandag jongstleden werd door de heren Rudy Pizziolo en Jacobo Prins aan de lagere school te Montagne Abou, Angela Jessurun, een fotokopieer-machine geschonken. De overhandiging vond plaats in bijzijn van de gedeputeerde van onderwijs Mendes de Gouveia en het hoofd van de school Bibi Wilkins. Ook de leerlingen ontbraken niet zoals bijgaande foto laat zien.*

Mozart festival: correcties

WILLEMSTAD —In het Amigoe-artikel van afgelopen zaterdag over het in juni te houden Mozart-festival zijn per ongeluk enige zinnetjes uitgevallen. Verder stond erin dat Frank Davelaar sopraan is. Dat moet tenor zijn. Het Festival Camerata bestaat uit Eric Gorsira, viool, en uit Nederland Catherine Fuchs, viool, Kees Schild en Eva Weertman altviool en Niek Stafleu, cello. **Kaarten ad 40 gulden -voor het concert op 20 juni plus Camareta op 2 en 5 juli sámen -zijn verkrijgbaar bij Music House (telefoon 374847) en Mensings Caminada (370222.)** Scholieren tot 18 jaar hebben gratis toegang. Voor meer info kan men terecht op telefoon 375075.

Verkeer eist twee doden

WILLEMSTAD — Twee verkeersdoden zijn afgelopen weekeinde gevallen bij ongelukken op de Nijlweg en op de Schottegatweg. Dit heeft de politie vanmorgen bekend gemaakt.

Op zaterdag reed een motorfietsrijder een 41-jarige voetganger aan op de Nijlweg, omdat hij onvoorzichtig overstak, aldus de politie. Het slachtoffer werd opgenomen op de afdeling Intensive Care in het ziekenhuis, maar overleed de volgende avond aan zijn multiple verwondingen.

Het andere ongeluk, dat op de Schottegatweg Oost gebeurde, werd veroorzaakt doordat een 38-jarige Arubaan om onbekende reden van de rijbaan afreed en opknalde tegen een Tamarindeboom. Het slachtoffer werd met diverse frakturen opgenomen en overleed vanmorgen vroeg.

Centrale Bank constateert:

Teruggang deviezenreserves dwingt tot matiging groei

WILLEMSTAD — De Centrale bank van de Nederlandse Antillen heeft bij de regering en het eilandsbestuur van Curacao aangedrongen op vermindering van de economische groei van de huidige 6 naar ruim 2,5 procent. Tegelijkertijd moeten ook de overheidsuitgaven drastisch worden beperkt. Dit is vernomen uit kringen die in nauw contact staan met het eilandsbestuur, aldus een bericht van het ANP. De aanbevelingen van de Centrale bank houden verband met een forse daling van de deviezenreserves. Die zijn in een jaar met ruim 50 miljoen afgenomen en bedragen nu minder dan 300 miljoen gulden. Dit bedrag ligt beneden de waarde van drie maanden import, de algemene norm die wordt gehanteerd voor een gunstig peil van de deviezenreserves. Door de sterke economische groei op Curacao zijn de importen sterk toegenomen, is de positie van de betalingsbalans verslechterd en zijn de deviezenreserves daardoor afgenomen. Gedeputeerde van financiën, Faroe Metry, zei zaterdag in een televisietoespraak dat het Bestuurscollege op Curacao zich voor "een hoge uitgavenstructuur" geplaatst ziet. Metry zei dat de uitgaven de laatste tijd vooral zijn gestegen door vermeerdering van de ziektekosten en de studieleningen. De door het eilandgebied betaalde ziektekosten voor onvermogenden is gestegen met ruim 40 miljoen, de studieleningen met zes miljoen. Daartegenover zijn de inkomsten uit de off-shore sector de afgelopen jaren drastisch afgenomen. Volgens Metry zal het op 1 juli aan te treden nieuwe Bestuurscollege met een goed-gestructureerd plan om de overheidsuitgaven te verlagen, van start moeten gaan. Intussen gaan er stemmen op om de sterke economische ontwikkeling van Curacao af te remmen. "Er staan reeksen toeristische projecten op stapel. Ik hou mijn hart vast voor het geval allemaal worden uitgevoerd. Als er hier plotseling 100.000 toeristen per jaar meer naar toe komen, is dat niet te verwerken, de infrastructuur is daar totaal niet op berekend," zegt de Nederlandse project-ontwikkelaar Victor van Beek. Hij meent **dat Curacao** even moet kijken naar Aruba wat daar de gevolgen zijn geweest van een te snelle economische ontwikkeling: "alleen voor werkers in de hotel-sector zijn daar 900 woningen nodig." "Curacao is een van de weinige eilanden in het Caribisch gebied met een rijke historie. Die moet je beschermen. Het is daarom zaak verder te denken dan alleen maar aan geld verdienen," zegt Van Beek. Hij meent dat er een gedegen en uitgekiend plan, bijvoorbeeld tot het jaar 2.010, moet worden opgezet voor de uitbreiding van de toeristische sector. "Je hebt dan alle tijd om ondermeer de water- en energieproductie uit te breiden, voor meer recreatiemogelijkheden te zorgen en het wegennet te vergroten. Als de ontwikkeling te snel gaat, kunnen de gevolgen funest zijn," zegt Van Beek.

GOLF / LONDEN - De Engelse golfprofessional Nick Faldo heeft een aantrekkelijk contract getekend met een Schots kledingsmerk. De winnaar van het Brits open- en masterstoernooi van 1990 tekende een contract van tien jaar, dat hem een bedrag van 8,65 miljoen dollar (bijna achttien miljoen gulden) oplevert. Faldo stond de afgelopen tien jaar ook onder contract bij de Schotse firma.

Onderdirecteur Gomes Casseres

Rente MCB-kredietkaarten gelijk aan die van lening

WILLEMSTAD — Eventuele maatregelen die door het Congres in de Verenigde Staten tegen banken die krediet kaarten uitgeven getroffen worden, zullen niet van toepassing zijn op de Maduro & Curiels Bank, die ook krediet kaarten uitgeeft. Dit verklaarde de MCB-onderdirecteur, Ron Gomes Casseres. De MCB geeft op de Antillen de krediet kaarten Visa en MasterCard uit. Het Amerikaanse televisie netwerk, CNN, berichtte vorige week dat er verschillende congresleden zijn die een wet willen invoeren die banken die krediet kaarten uitgeven verhindert om te hoge rentes op krediet kaarten te vorderen.

Het CNN-bericht vermeldde dat er verschillende Amerikaanse banken zijn die rentes van 20% of meer op krediet kaarten vorderen, terwijl de rente die op leningen wordt gevorderd 12% of minder is.

Volgens het bericht worden krediet kaart-houders door de banken afgeperst. De houders betalen meestal ten minste een vijfde deel van de waarde van hun aankopen aan rente. Om dit tegen te gaan hebben de congresleden een wetsvoorstel ingediend die de banken verhindert hoge rentes op krediet kaarten te vorderen.

Zo'n wet zal geen invloed hebben op de operaties van de MCB, verklaarde de onderdirecteur. De MCB is op de Antillen de bank die de meeste krediet kaarten uitgeeft (MasterCard en Visa).

De MCB berekent een rente van tussen de 16 en 18% op krediet kaarten, verklaarde Gomes Casseres. Dat is gelijk aan de rente die op leningen wordt berekend.

Er zijn verschillende factoren die de hoogte van de rentes bepalen, aldus de bankonderdirecteur. Op de eerste plaats komen de fondsen onkosten, die volgens Casseres op Curaçao niet hoog zijn. Op de tweede plaats de arbeidsonkosten, die wel erg hoog zijn op het eiland. De leningen-administratie is zeer arbeidsintensief. Daarbij komen de kosten in verband met verliezen, afschrijvingen van leningen enzovoorts.

Voordracht El Songo-Rock

WILLEMSTAD—In het kader van de culturele maand van de Openbare Bibliotheek gaat Marcel Frans een voordracht houden over El Songo-rock, één van de nieuwste variaties op de stijlvolle Son Kubano.

Tussen de vele muziekstijlen op Curaçao, neemt de 'comeback' een eenzame plaats in. Eenzaam omdat de vertolkers van dit genre allang geen band meer hebben met het punt van de origine, omdat deze 'comeback' in feite gewoon populaire dansmuziek uit de jaren '40 en '50 is.

De Cubaanse muziek uit die jaren is op haar beurt weer ontstaan uit verscheidene nationalistisch getinte stromingen rond de eeuwwisseling. De ontwikkelingen binnen de Curaçaose muziekwereld leveren geen baanbrekende vernieuwingen op. Volgens sommigen is dat door gebrek aan inventiviteit, volgens anderen staat dit genre zo sterk op haar benen dat ze elke vernieuwing als overbodig zien.

Met de Son als uitgangspunt heeft men een goede kijk het hele pandemonium van de populaire muziek op Cuba en dus ook op een belangrijk deel van de populaire dansmuziek op Curaçao.

WILLEMSTAD— Het Curaçao Youth Beauty Contest Organization CYBECO organiseert dit jaar opnieuw de Miss Teenage verkiezingen.

Om zoveel mogelijk teenagers de kans te geven mee te doen aan de verkiezingen van 1991, zullen de activiteiten vooral plaatsvinden tijdens de schoolvakantie. De inschrijvingsperiode is afgelopen zaterdag begonnen en zal duren tot en met 15 juni. Op 7 juli is de voorverkiezing.

Alle teenagers die tussen de 14 en 17 jaar zijn, op Curaçao geboren zijn, geen kind hebben of getrouwd zijn en een goed karakter hebben, kunnen zich inschrijven.

WILLEMSTAD — De eerste Expo-bazaar van de NOMEKU zal op zondag 2 juni worden georganiseerd in Landhuis Groot Santa Martha. De dag zal bestaan uit een gevarieerd programma en ook voor de kinderen zal er genoeg te doen zijn in de vorm van spelletjes. De muzikale omlijsting zal worden verzorgd door een dj en de groep Harmonia i Kueru. Een sehu optocht zal niet aan het geheel ontbreken en begint vanaf het veld van Soto om ook daar te eindigen. Een ieder is van harte welkom. De activiteiten beginnen om negen uur 's morgens. De entree bedraagt twee gulden per persoon.

ORANJESTAD— International School of Aruba (ISA) is een van de 33 international schools die deze week officieel erkend werden door zowel de European Coucil of International Schools (ECIS) als de New England Association of Schools and Colleges (NEASC).

Deze dubbele erkening verzekert, dat transcripties van afgestudeerden van ISA direkt erkent worden door instituten van hoger onderwijs in Europa en in de Verenigde Staten. Ook vergemakkelijkt deze erkenning de overgang van studenten van het nationaal onderwijssysteem naar het internationaal onderwijssysteem.

De erkenning van de ISA biedt voorts waardevolle kansen aan buitenlandse investeringsmaatschappijen en hun management door top-onderwijs voor hun kinderen in Aruba ter beschikking te stellen. Eind vorig jaar werd de ISA bezocht door een team van experts uit Europa en Verenigde Staten die een beoordeling maakten van school en aanbevelingen deden over het geen nog gedaan moest worden om de status van de school te handhaven.

In April dit jaar werd de ISA officieel erkend door de ECIS en op afgelopen woensdag volgde de officiële erkenning met terugwerkende kracht tot 3 November 1990 - door de NEASC. Bij de ISA wordt onderwijs gegeven vanaf Pre-Kinderen (3-4 jaar) tot high school. Voor het schooljaar 1991/1992 stelt de ISA 2 beurzen beschikbaar voor studenten tussen 11 en 18 jaar.

ORANJESTAD — De directie van Aeropostal in Caracas is tevreden met de verbindingen tussen Aruba en andere delen van het continent. "Zij geven een goed resultaat", zo liet de Arubaanse vertegenwoordiger van Aeropostal, Camilio Muyale, aan de pers horen.

In Caracas wordt overwogen om de frequentie van de vluchten tussen de Verenigde Staten en Aruba te vermeerderen. Als de situatie blijft zoals thans, dan komen er misschien twee vluchten bij en mogelijk wel iedere dag.

Het zijn nog plannen ofschoon de maatschappij toestemming heeft iedere dag te vliegen. Aeropostal vliegt vi[er] maal per week Atlanta [en] drie maal per week Orland[o] met MD83 — modernste ty[pe] in de DC-9-klasse — met e[en] capaciteit van 155 stoelen.

AGENDA ARUBA

KANTOORUREN AMIGOE: 08.00-12.00/14.00-17.30 uur; zaterdag gesloten.

TELEFOON: 24333. Voor spoedgevallen na kantoortijd: 21639, 22316 en 24508. Pageboy 127-257.

TELEFAX: 22368.

BANKREK. nr 10.815.445 Banco di Caribe.

POLITIE: 100

ALARMCENTRALE: 115.

ZOEKERTJES verschijnen op dinsdag en vrijdag en kunnen iedere dag tussen 08.00-12.00/14.00-17.00 uur worden opgegeven; behalve op zaterdag. Alleen zoekertjes, die op maandag en donderdag vóór 10.00 uur binnen zijn, kunnen de dag daarop (dus dinsdag en vrijdag) verschijnen.

BIOSCOPEN
DRIVE-IN: 20.30 uur **Stella** (drama, 18 jr.).

BOTICA (nachtdienst)
Pabao brug: Sta. Anna, tel.: 28181.

WACHTREGELING DOKTOREN
(van 18.00-07.00 uur):
Oranjestad, Madiki, Tanki Flip, Noord, Tanki Leendert, Paradera en Santa Cruz: dokter J. van Veen, Tanki Flip 24, tel.: 27100.
Pos Chiquito, Savaneta en San Nicolas: dokter E. Boderie via Centro Medico San Nicolas, tel.: 48833.

VOOR BRANDGEVALLEN, ongelukken of een of ander ongeluk, gelieve Alarmcentrale op te bellen, **tel.: 115.**

CENTRO MEDICO CARABOBO (Engelandstraat 7, tel.: 21777): de wacht heeft dra L.G. Beke-Martínez, tel.: 24696.

WIT GELE KRUIS ARUBA
ZUIGELINGENBUREAU (Koningstraat 22, tel.: 24444): dagelijks van 07.30-12.00/13.50-17.00 uur.
Maandag te Paradera (tel.: 25543) van 08.00-11.00 uur; dinsdag: San Nicolas (45906)/Noord (23425) van 08.00-11.00 uur; woensdag: Santa Cruz 000000008) van 08.00-11.00 uur; donderdag: Dakota (29008), Oranjestad (23168), Savaneta (47020) en Brazil (48301) van 08.00-11.00 uur.

NARCOTICS ANONYMOUS HELPLINE: tel.: 38989 (24 uur per dag).

AIDS-HOTLINE: Vragen? Bel dan 23040/27352 tussen 07.30-12.00/13.00-16.30 uur.

FADA/PRIDE (Van Walbeeckstraat 25): voor inlichtingen omtrent preventie alcohol/drugsmisbruik.

AMNESTY INTERNATIONAL ARUBA: P.O. Box 1029, tel.: 27808/48124.

DINSDAG
DIVERSEN
BIJBELMUSEUM: geopend op elke werkdag van 10.00-12.00 uur en zondag van 11.00-12.00 uur in de protestantse kerk.

MUSEO HISTORIKO ARUBANO: openingstijden maandag t/m vrijdag van 09.00-12.00/16.00-19.00 uur; zaterdag van 09.00-12.00 uur.

BIBLIOTHEEK CENTRO DI BARRIO DAKOTA **(openingstijden):** dinsdag van 16.00-20.00 uur en vrijdag van 17.00-19.00 uur.

Studie over salarisverhoging

TeleAruba zendt weer normaal uit na actiestop

ORANJESTAD — Nadat de Arubaanse telekijkers zich een week lang hebben moeten "behelpen" met de programma's van TeleAruba, werd zondag een overeenkomst bereikt, waarna het personeel weer aan het werk ging en het station haar normale uitzending kon hervatten.

Landsbemiddelaar Dooley Tromp maakte bekend dat een protocol werd getekend — door Adelita Tromp namens de FTA en drs. Frank Zaandam namens de raad van commissarissen — zodat de werkzaamheden die ruim een week geleden werden neergelegd, hervat konden worden. Een commissie werd ingesteld, die binnen twee maanden advies zal uitbrengen aan de aandeelhouders over de hoogte van de loonsverhoging die er in elk geval zal komen. De aandeelhouders geven de garantie van een loonsverhoging van minimaal één procent, terwijl de werknemers zeven procent wensen. De vakantietoelage blijft vier procent, zoals in de huidige cao is vastgelegd.

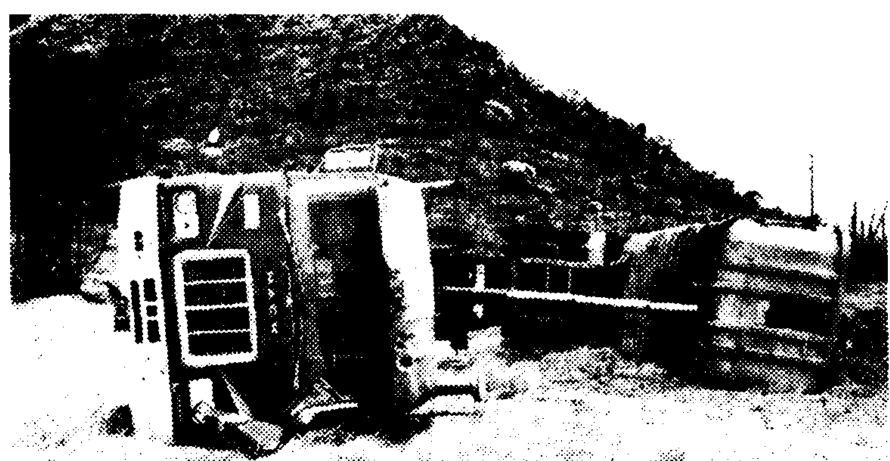
De commissie die de aandeelhouders binnen twee maanden moet adviseren, zal bestaan uit een ongelijk aantal personen, onder wie de directeur van financiën, directeur van personeel en organisatie en een persoon die kennis heeft van de media als technisch instrument.

Het salaris van het gehele personeel zal onder de loep worden genomen en naar aanleiding van de bevindingen worden door de commissie de nodige adviezen uitgebracht. Deze adviezen vormen voor de aandeelhouders de basis om de besprekingen over de algehele loonsverhoging voort te zetten. De dagen waarop niet gewerkt werd, zullen op het salaris worden ingehouden in gelijke termijnen over zes maanden.

Voorts erkent de FTA door ondertekening van het protocol het recht van de directie om personeel in dienst te nemen. De directie zal echter de komende twee maanden geen vacatures invullen indien dit niet urgent is. In urgente gevallen zal de directie eerst overleg plegen met de vertegenwoordiger van het personeel, waarbij uiteindelijk de directie de beslissing neemt.

Het werk wordt hervat en het personeel zal zoals altijd zijn beste krachten geven in het belang van TeleAruba, aldus het protocol dat door beide partijen gesloten werd.

Wind sterker dan tientonner

■ SANTA CRUZ — De stevige wind, die er de afgelopen dagen over Aruba waait, zorgde er voor dat een grote truck met vuil ter hoogte van de Hooiberg over de kop ging. De wagen werd door een windvlaag opgetild. De chauffeur raakte beklemd onder het voertuig en liep een verbrijzeld been op.

Amnesty Aruba

ORANJESTAD — Samenvallend met het dertigjarig jubileum van Amnesty International, dat morgen 28 mei wereldwijd gevierd wordt, gedenkt de afdeling Aruba dat ze in 1981,nu tien jaar geleden, werd opgericht.

Het verhaal dat daaraan vastzit, de ontstaansgeschiedenis en de namen die daar onverbrekelijk mee zijn verbonden, men heeft dat allemaal kunnen lezen in de Amigoe-bijlage Napa. De groep viert haar tienjarig bestaan met een sobere (alcoholvrije) receptie voor genodigden in de Golden Tuliproom van het gelijknamige hotel.

De afdeling maakt momenteel een periode van voorspoedige groei door en verwacht mag worden dat in de komende maanden AI-Aruba regelmatig de publiciteit zal zoeken opdat er op Aruba al snel niemand meer zal zijn die niet weet wat Amnesty International betekent. Er zullen ook de nodige fondraisingactiviteiten ontplooid moeten worden om het budget aan de snel stijgende kosten aan te passen.

Wij voegen onze gelukwensen bij de vele die al ontvangen zijn en hopen dat AI-Aruba een blijvend en niet meer weg te denken element van de Arubaanse samenleving zal worden.

Caribisch ritme en Russische charme

ORANJESTAD — In de nachtclub Fandango van het Golden Tulip hotel is een nieuwe show van start gegaan. Dit keer brengt het hotel de zanger Juni Juliet, die vergezeld werd door een dansgroep bestaande uit vijf jonge Russische meisjes. De meisjes komen uit Litouwen, hun leeftijd varieert tussen de 19 en 23 jaar en ze spreken naast Russisch een heel klein beetje Engels.

Juni Juliet is afkomstig uit Curaçao, waar hij uit een muzikale familie komt. Hij woont al vijf jaar in Oslo en presenteert al zo'n twee jaar zijn show met deze meisjes. Alles begon toen hij twee jaar geleden een zangfestival in Bulgarije won en als winnaar hiervan deze meisjes ontmoette om een show in elkaar te zetten. De show vond in Bulgarije zelf geen doorgang door politieke onrust aldaar, maar ze brachten de show op cruiseschepen, die Europa aandeden.

Aruba is hun eerste stap buiten dit continent en Juni vertelde dat het niet makkelijk is geweest de meisjes hiernaar toe te brengen. Als Rus zijn er tal van formaliteiten, die vervuld moeten worden voordat men kan afreizen. Zo is een landvergunning onontbeerlijk voor toelating in het vliegtuig. Maar zij zijn er en brengen een zeer afwisslende en amusante show. Juni brengt met zijn magistrale stem romantische liederen van o.a. Frank Sinatra, songs van de jaren zestig en ritmische Caraibische songs. Hij doet het publiek niet alleen meezingen, maar ook meeswingen. Hierbij wordt hij vergezeld door de soepele danseressen in kleurrijke, soms zelfs gewaagde, kleren.

De show wordt elke avond behalve op maandag om half elf gebracht en duurt ruim een uur. Ze blijven tot half juli.

Aruba Actueel

Ingrijpen gezondheidszorg

DE PRIMAIRE GEZONDHEIDSZORG op Aruba is goed te noemen: bovendien is eenieder, tot de PPK-houder toe, vrij in het kiezen van de huisarts. Anders is de situatie echter als het gaat om het inschakelen van gespecialiseerde artsen. Keer op keer moeten al of niet door de huisarts verwezen patiënten rekenen op lange tot zeer lange wachttijden alvorens een specialist te kunnen consulteren. En als men er dan eindelijk in slaagt een specialist te spreken, moet men zich direct afvragen of er, gezien de overvolle wachtkamers, wel voldoende tijd aan het geval besteed kan worden. Dit geldt in nog sterkere mate voor de PPK-patiënten, omdat de specialisten maar een gelimiteerd aantal van deze patiënten per dag wensen te behandelen.

Alhoewel vele specialisten op Aruba vertegenwoordigd zijn, betreft het voor een aantal maar één persoon. Op dit moment is er bij voorbeeld één KNO-arts, één neuroloog en ook maar één oogarts. Wel zijn er vier internisten, maar die hebben het zo druk dat er dikwijls weken overheen gaan voor een afspraak gemaakt kan worden. Moet hierin geen verandering komen? Wie bepaalt eigenlijk hoeveel specialisten voor een bepaalde discipline aangetrokken moeten worden?

Naast de slechte toegankelijkheid vormt de organisatie structuur bij de specialisten een probleem. De meeste specialisten werken voor zichzelf en concurreren met collega's. Van het werken in teamverband is nauwelijks sprake.

Is dit de reden waarom steeds meer mensen even overvliegen naar Caracas of Punto Fijo om zich daar in uitstekende klinieken binnen één of twee dagen volledig te laten onderzoeken door een team van geheel op elkaar ingespeelde specialisten? De opvang aldaar is zeer goed, de meest geavanceerde apparatuur wordt gebruikt en de te betalen prijzen zijn zeer redelijk. Vele mensen koppelen aan het bezoek aan een der klinieken nog enkele dagen vast om inkopen te doen. Vandaar dat gesproken kan worden van een steeds groeiend gezondheidstoerisme. Om nog niet eens te spreken over de bezoeken aan de befaamde 'indian' in Punto Fijo, een electromonteur die over bovenmenselijke gaven lijkt te beschikken.

De Venezolaanse specialisten die zo'n kliniek bemannen, werken in teamverband, raadplegen elkaar en plegen overleg. In enkele dagen wordt een volledig onderzoek op welk gebied dan ook uitgevoerd waaraan diverse specialisten deelnemen. Aan elke patiënt wordt veel persoonlijke aandacht geschonken. Is dat op Aruba niet mogelijk?

De Staatsregeling van Aruba kent in verband hiermee een belangrijke bepaling: "De regering treft maatregelen ter bevordering van de volksgezondheid". Op de regering rust dus de morele taak het hiervoor gesignaleerde probleem op te lossen. De gezondheid van de bevolking is een belangrijk goed en een zorg voor de regering. Waarom treedt de regering in deze niet op? Waarom laat zij met name de medisch specialist volkomen individueel, tegen zeer hoge salarissen, handelen?

Enkele aanbevelingen om bij voorbeeld een situatie te creëren, zoals die ook in andere landen bestaat, zijn om de huidige hiërarchische organisatiestructuur te doorbreken en de specialisten te dwingen om te werken in teamverband. Vervolgens door de overheid te laten vaststellen welke aantallen specialisten er per discipline aangetrokken moeten worden. Belangrijk is ook de specialisten, tegen een behoorlijk salaris, in overheidsdienst te nemen en de overheid zelf de prijzen voor ziekenhuisopname, operaties, onderzoeken, consulten etc. te laten stipuleren. Alleen dan kan er sprake zijn van beheersing van de kosten voor de gezondheidszorg. Op dit moment bepalen de specialisten zelf de honoraria. Ook dit is een voor de overheid ongezonde situatie.

De gezondheidszorg op Aruba dient hoog in het vaandel te staan. Alleen overheidsingrijpen maakt het mogelijk dit ook daadwerkelijk zo te laten zijn.

■ ORANJESTAD — In het Hyatt Hotel mocht minister voor toerisme ing. Eddy Briesen van mevrouw Lou René Hammond, presidente van Lou Hammond & Associates die reeds vijf jaar de belangen van Aruba behartigt, de 1991 Big Apple Award in ontvangst nemen.

Deze onderscheiding wordt jaarlijks toegekend door de New York Chapter of the Public Relations Society of America. In de reiswereld kreeg de Arubaanse vertegenwoordiging met haar campagne 'Aruba: Beating the Odds' deze eervolle onderscheiding die aan Aruba werd overgedragen in tegenwoordigheid van minister ing. Roland Laclé en bestuursleden van de AHATA. Recentelijk kreeg Hammond voor haar pr-werk voor Aruba ook een onderscheiding van 'Creativity in Public Relations (CIPRA) Award by Inside PR'.

Mevrouw Hammond mocht van minister Briesen een fraai Arubaans schilderij van Evelino Fingal in ontvangst nemen. Hammond sprak haar voldoening uit voor de onderscheidingen die nog eens de nauwe banden van Hammond met Aruba benadrukken.

Big Apple Award 1991

Donuts op Aruba

ORANJESTAD — In het afgelopen weekeinde opende een nieuwe "eettent" haar deuren op Aruba in de benedenverdieping van het gebouw op de hoek L.G. Smith-boulevard/Weststraat: Dunkin Donuts. De zaak behoort aan het Amerikaanse echtpaar Richard en Susan Mycko, dat de afgelopen tien jaar een trouw bezoeker op Aruba was.

Bij al de ontwikkelingen op Aruba zag het echtpaar wel iets in deze zaak, terwijl nog een tweede zaak op Aruba in voorbereiding is. Veertig jaar geleden werd Dunkin Donuts in de Verenigde Staten opgezet. Donuts kwamen in trek tijdens de Eerste Wereldoorlog toen het Rode Kruis donuts aan de Amerikaanse soldaten overzee stuurde. Hierom werden de soldaten ook wel 'dough boys' genoemd.

In 1950 ging Dunkin Donuts door samenwerking van een aantal bakkerijen van start. De afgelopen dertig jaar kende Dunkin Donuts evenals McDonalds, Kentucky Fried Chicken en Pizza Hut een enorme groei. De afgelopen maanden hebben Richard en Susan alle aandacht besteed aan de opleiding van personeel, waaraan Dunkin Donuts de nodige eisen stelt.

Videocenter

ORANJESTAD — Koploper Richmond kreeg zondag zijn tweede nederlaag in de baseball AA-klassecompetitie te incasseren. Aruba Video Center won het duel in het Lago Sportpark met 5-4, na een aanvankelijk voorsprong van 5-1.

Richmond begon de wedstrijd hoopgevend door in de eerste slagbeurt alle drie honken te bezetten doch slaagde er niet in een run te maken. Video Center deed het beter door in de eerste slagbeurt al twee spelers over de thuisplaat te halen voor een 2-0 voorsprong. In de tweede inning werd het 4-0 voor Video Center, voordat Richmond in de vierde inning een tegenrun kon maken en de stand op 1-4 bracht. De zevende inning bracht weer een run voor Video Center (5-1), welke later de winnende run zou blijken. In de laatste inning namelijk zette Richmond een zwaar offensief in dat drie runs produceerde en de achterstand tot 4-5 verkleinde. De sigarettenploeg kwam net een run te kort om de stand gelijk te trekken.

De wedstrijd verliep met vijf runs, zes hits, vier errors voor Video center; vier runs, elf hits, drie errors voor Richmond. Winnende pitcher: Elroy Werleman, verliezer: Rembert Arends.

De competitie wordt vanavond in het Lago Sportpark voortgezet met de wedstrijd Marlboro - Shell Barlock.

SAVANETA — Zaterdagavond ontstond ter hoogte van Joey's Drive Inn te Savaneta een flinke vechtpartij na een uitdaging door de gebroeders C. om een autorace op de openbare weg te houden met twee andere mannen. Er volgde een discussie die uitliep op een handgemeen. Enige omstandigheden haalden de vechtersbazen uit elkaar, waarna de gebroeders C. naar San Nicolas reden.

Investering: 1,5 miljoen

Uitbreiding WEB bij Balashi een feit

BALASHI — Bij het Water- en Energiebedrijf (WEB) te Balashi stelde minister ing. Eddy Briesen afgelopen vrijdag de uitbreiding van de koraalbak en filters in gebruik. WEB-directeur ing. Jossy Laclé zette uiteen dat gezien de groeiende vraag naar water op Aruba de uitbreiding van de koraalbak en filters noodzakelijk was. Het vormt een onderdeel van de uitbreiding ter verhoging van de waterproduktie waarmede een investering van 1.5 miljoen florin is gemoeid.

Verleden jaar september werd reeds begonnen met dit onderdeel van de uitbreiding, waarbij ook rekening met de toekomst wordt gehouden. Minister Briesen benadrukte het beleid van de regering wat vernieuwing en uitbreiding van het WEB betreft. Er wordt volgens een investeringsplan van vijf jaar gewerkt, waarmede voor het WEB ruim 163 miljoen florin is gemoeid. Het is de basis voor een verantwoorde stroom- en watervoorziening voor de bevolking.

Dit programma wordt voor 88 miljoen florin gefinancierd door commerciële kringen, voor 46 miljoen uit WEB-fondsen en voor nog eens 45 miljoen door het WEB zelf. In dit programma is echter nog niet een eventuele centrale controlekamer begrepen, waarmede een investering van 25 miljoen florin is gemoeid.

De afgelopen tijd werd reeds 46 miljoen in drie waterfabrieken geïnvesteerd. Spoedig zal de overheid twee 'feeder' voor Coastal moeten kopen, hetgeen 26 miljoen florin gaat kosten. De watertank te Alto Vista vergt een investering van zes miljoen en er zijn nog andere kosten die gemaakt moeten worden om het WEB op peil te brengen en te houden.

$ 90.000 vermist tijdens vlucht

ORANJESTAD — De recherche kreeg het afgelopen weekeinde een groot aantal diefstallen te behandelen. Een buitenlander deed bij aankomst op de luchthaven aangifte van diefstal van zijn tas, die tijdens de vlucht uit Venezuela werd gestolen. In de tas zaten een bankcheque van negentigduizend dollar, achthonderd dollar en tweehonderd florin cashgeld en verschillende bankcheques van lokale banken.

Een 27-jarige Turkse werknemer bij Coastal vermist uit een kast op zijn kamer op het Coastal-terrein duizend dollar. De kamerdeur zat niet op slot en de kastdeur werd geforceerd.

Muziek op dragbaan

F.C. Roma wint Heineken Cup

ORANJESTAD — Het 40-Plussers softbaltoernooi om de Heineken Cup werd in het Caribe Ballpark voortgezet met een 7-1 overwinning voor Harbour Town op Caribe. Boogaloo bleek sterker dan Amstel Vets en won met 5-2.

In eerstgenoemde wedstrijd was Harbour Town goed voor zeven runs, veertien hits en één error; Caribe had één run, twee hits en zes errors. Bibi Ruiz werd winnende pitcher en Elio Heronimo de verliezer.

Boogaloo maakte in tweede wedstrijd vijf runs, acht hits en één error, terwijl Amstel Vets twee runs, zeven hits en drie errors had. De zege ging op naam van Max Ras en de nederlaag op die van Errol Brown.

Vervolg van pag. 1

uitmaakt van het Nieuw Front, dat de lage opkomst in het nadeel is geweest van het Front. Hoewel betrouwbare opkomstcijfers nog niet voorhanden zijn, wijzen de voorlopige cijfers uit dat in Paramaribo zestig procent van het electoraat zijn stem heeft uitgebracht. In de hoofdstad heeft het Nieuw Front volgens deze cijfers zes zetels verlies geleden. Maar ook in de overige districten heeft het Front kennelijk veel moeten inleveren. In ieder geval heeft het Nieuw Front in geen enkel district alle zetels in de wacht weten te slepen, terwijl dat vier jaar geleden nog in zes van de tien districten het geval was.

In Paramaribo heeft de voorlopige stembusuitslag tot weinig uitbarstingen van vreugde geleid. Bij het Front, dat weliswaar meer dan de helft van het aantal parlementszetels heeft behaald maar dat zichzelf als grote verliezer beschouwt, is dat begrijpelijk. In zijn verkiezingscampagne heeft het Front de nadruk gelegd op de tweederde meerderheid die nodig is om de grondwet te veranderen ten einde de macht van het leger in te dammen. Ook is deze meerderheid vereist voor een presidentsverkiezing.

GEEN FEEST

Maar ook bij de winnaars -NDP en DA'91 - wordt niet gefeest. Zelfs de na middernacht weer toegestane alcoholische dranken, die op de dag van de verkiezingen verboden waren, konden hierin geen verandering brengen.

Als de nieuwe Surinaamse regering om een nauwere wederzijdse samenwerking met Nederland vraagt, is Den Haag graag bereid daarover overleg te gaan voeren. Deze samenwerking kan er toe bijdragen dat in Suriname onder meer de democratie en de rechtsstaat volledig worden hersteld. Dit heeft de Nederlandse regering zondag verklaard als reactie op de verkiezingen in Suriname.

ERNST MAKEN

In een verklaring van het ministerie van Buitenlandse zaken zegt Den Haag blij te zijn dat de verkiezingen in de vroegere Nederlandse kolonie een eerlijk en regelmatig verloop hebben gehad. Het spreekt de hoop uit dat de presidentsverkiezing door de Nationale assemblee (het parlement) en de vorming van een nieuwe regering zonder incidenten verloopt.

Minister Hans van den Broek van Buitenlandse zaken sluit niet uit dat Nederland militair zal ingrijpen in Suriname als de nieuwe regering in Paramaribo daarom vraagt. Wel vindt hij dat eerst moet blijken dat een overtuigende meerderheid van de Surinaamse bevolking zich achter nauwere samenwerkingsvormen met Nederland schaart. De minister zei dit zondag in een aanvullende reactie op de in Suriname gehouden verkiezingen.

"Ook Nederland zal de Surinaamse inspanningen om ernst te maken met de herkansing voor de democratie ondersteunen. Dat geldt ook voor de rechtshandhaving. Wat ons betreft gaan we over tot samenwerking op een heel breed gebied, bestuurlijk, juridisch, economisch en ook voor zaken die een gemeenschappelijke behartiging van veiligheidsbelangen betreffen", aldus de minister.

■ *TEL AVIV - Vader en zoon zijn net aangekomen in Tel Aviv na hun vliegreis vanuit Addis Abeda in Etiopie. Via een luchtbrug zijn duizenden Etiopische joden overgebracht vanuit Etiopie. Het was de grootste luchtbrug in zijn soort en een nieuw Huzarenstukje van het Israelische leger en autoriteiten.*

Eindelijk in Israël

Over dader(s) Gandhi-aanslag niet veel bekend

Congrespartij India zoekt nog naar leider

NEW DELHI - De Indiase Congrespartij is er nog niet in geslaagd een opvolger te vinden voor haar vermoorde leider Rajiv Gandhi. Het Werkcomite, het hoogste orgaan van de partij, komt woensdag opnieuw bijeen om te praten over de opvolging.

Na de weigering van Rajivs weduwe, Sonia, geldt de bijna zeventig jarige voormalige minister van Buitenlandse zaken, P.V. Narashima Rao, als de belangrijkste kandidaat voor het partijleiderschap. Hij zal dan de Congrespartij moet aanvoeren in de tot half juni uitgestelde verkiezingen.

Voor woensdag zal zeker geen beslissing vallen daar de kaderleden van de partij tot die dag betrokken zijn bij de plechtigheden rond het verspreiden van de as van de vrijdag gecremeerde Rajiv Gandhi. Zondag verzamelde Rajivs zoon Rahul op de plaats van de crematie de as van zijn vader. Samen met naaste verwanten deed hij de as in urnen en bracht die naar de Teen-Murti-bungalow in het centrum van New Delhi, waar Rajiv Gandhi zijn jeugd heeft doorgebracht.

Daarvandaan zou de as in een plechtige processie naar het station worden gebracht en naar Allahabad worden vervoerd waar de urnen enkele uren in het geboortehuis van zijn grootvader, Jawaharlal Nehru, worden neergezet. Dinsdag zal de as worden verspreid.

Over de dader(s) van de moordaanslag op Gandhi is nog niet veel bekend. Volgens deskundigen staat vast dat de aanslag is gepleegd door een vrouw die daarbij zelf om het leven kwam. De politie zoekt naar twee mannen en een vrouw die verdacht worden van medeplichtigheid.

Dode in Ulster

BELFAST - Bij een bomaanslag op een Britse kazerne in Belfast is zaterdag een Britse militair om het leven gekomen en een militair gewondgeraakt. Dat heeft de Noordierse politie bekendgemaakt.

Na oproep tot afzien van geweld

Zulu-koning haalt fel uit tegen ANC

JOHANNESBURG - Zulu-koning Goodwill Zwelithini heeft zijn volk zondag gevraagd te werken aan vrede en niet mee te doen aan het politieke geweld dat de zwarte steden in Zuid-Afrika verscheurt.

Maar tegelijkertijd zei hij ten overstaan van duizenden met speren en strijdbijlen gewapende Zulu's dat het Afrikaans Nationaal congres probeerde het Zulu-volk te vernietigen en hij waarschuwde het ANC dan ook: "Tot hier en niet verder". De koning verklaarde dat hij beledigd was door Nelson Mandela's ANC dat de voornamelijk uit Zulu's bestaande, Inkatha-partij ervan beschuldigt het geweld in de woonoorden te veroorzaken. Hij eiste daarvoor verontschuldigingen.

Het ANC moet ophouden hem en het thuisland Kwazulu aan te vallen en het moet ophouden te eisen dat de Zulu's hun traditionele wapens niet meer mogen dragen, aldus de koning, wiens woord wet is voor miljoenen Zulus. In een petitie aan de blanke regering, waarin hij het recht van de Zulu's verdedigde hun traditionele wapens te dragen, beschuldigde de koning het ANC ervan een reeks leugens te hebben verspreid over de Zulus.

VS WIL[...]EN SNEL ACTIE

Kiezers straffen bes[...]teloosheid Front-regering af

Machtsv[...]aagstuk staat in Paran[...]aribo centraal

PARAMARIBO - Met onthutste blik vo[...] nath Lachmon, de leider van de Vereni[...] taanse partij (VHP), de binnendruppelen[...] Voorman Henck Arron van de creool[...] Partij Suriname (NPS) durfde zaterd[...] zijn gezicht niet te laten zien. Niemand[...] Front-leiding had een dergelijke afstra[...] electoraat voorzien. Nieuwkomer Democ[...] natief '91 (DA '91) heeft als enig moge[...] partner nu de sleutel tot de door deze [...] politieke veranderingen in handen.

De Surinaamse kiezer is zaterdag duidelijk geweest. Ontevredenheid over het weinig doortastende Frontbeleid tot aan de Kerstcoup van 1990 heeft de partij tien van haar veertig parlementszetels gekost. Het gemor in de eigen gelederen over de aan hun macht vastklittende oude leiders (Arron, Lachmon en Sumita) zal nog sterker opklinken. Het verkiezingsprogramma van de gedoodverfde coalitiepartner DA'91 kan mogelijk als breekijzer fungeren. DA '91-lijsttrekker Jesserun heeft al laten weten grote problemen te hebben met Lachmon als parlementsvoorzitter en de NPS'er Venetiaan als kandidaat-president.

ONDENKBAAR

Wat Nieuw Front en DA '91 echter ontegenzeggelijk bindt is de weerzin tegen de formele en feitelijke macht van het Nationaal leger. Nieuw Front-leider Fred Derby, voorzitter van de Surinaamse Partij van de Arbeid (SPA), laat daarover geen misverstand bestaan. "Er is uiteraard een politieke heroriëntatie nodig, maar het machtsvraagstuk staat onverminderd centraal".

Een coalitie van DA'91 en Nieuw Front met de sterk opgekomen, nauw aan het leger gelieerde Nationaal Democratische partij (NDP) lijkt daarom ondenkbaar. De winst van de NDP wordt in Front-kringen overigens niet alleen toegeschreven aan de cadeautjes en beloften die deze partij in de afgelopen maanden he[...] Wel degelijk [...] dat NDP-ste[...] niet onbelang[...] gestelde ex-[...] zijn.

COCAIN[...]

De noodzaak [...] een krachtig[...] vormen wor[...] slechts ver[...] aanpak van he[...] stuk zal da[...] steen van het [...] zijn want ar[...] geen paal en [...] aan de cocai[...] het land in [...] viger greep k[...]

De betrokk[...] van het Nat[...] reeds in 19[...] met de arrest[...] enigde Staten [...] angs vrijgeko[...] Boerenveen. [...] lopen twee ja[...] coticabrigad[...] zaken niet k[...] als gevolg va[...] ventie van de [...] Tijdelijke opn[...] verdachte in [...] daarbij de ge[...] snappingstr[...] groeiende co[...] de druk van [...] op de nieuwe [...] groten om ha[...] treden. Hulp [...] buitenland [...] Nederland i[...] waarde voor [...]

GROE[...]

Vooral de VS [...] macht van le[...] Bouterse en [...] cocainedoorvo[...] snel mogeli[...] worden toeg[...] minister Van [...] Buitenlandse [...] jaar in Wash[...] touren van he[...] - een vergaar [...] drag - schild[...] dan ook slecht[...] ten deel. En [...] dat dolgraag [...]

[...] Jagger- [...] Hindus- [...] slagen. [...] tionale [...] ht zelfs [...] Nieuw [...] oor het [...] h Alter- [...] oalitie- [...] geeiste

[...] gedeeld. [...] ent men [...] voor een [...] el teleur- [...] temmers

[...]DEL

[...] t NF om [...] ring te [...] nierdoor. En de [...] tsvraag- [...] le hoek- [...] l moeten [...] wordt er [...] gesteld [...] del, die [...] eds ste-

[...] d hierbij [...] leger is [...] getoond [...] de Ver- [...] de onl- [...] Etienne [...] de afge- [...] t de nar- [...] cheidene [...] oplossen [...] te inter- [...] rleiding [...] van een [...] leger is [...] lijke ont- [...] oral het [...] lang zal [...] itenland [...] ing ver- [...] d op te [...] uit het [...] t name [...] en voor-

[...]HT

[...] t zat. De [...] der Desi [...] orerende [...] eten zo [...] en halt [...] n. Toen [...] roek van [...] begin dit [...] de con- [...] -Lubbers [...] iatiever- [...] viel hem [...] usiasme [...] Parijs, [...] chtelin- genkampen met tienduizend Surinaamse bosnegers in Frans Guyana wil opdoeken, ging het licht terstond op groen.

Sinds het uitlekken van het plan-Lubbers hebben geruchten over een mogelijke Nederlandse interventie veel stof doen opwaaien. Enkele dagen voor de verkiezingen zei de Amerikaanse onderminister van Buitenlandse zaken, Aronson, een militaire interventie niet uit te sluiten. En in informele gesprekken met een delegatie van de Surinaamse staatsraad opperde Van den Broek kort geleden de mogelijkheid Surinaamse en Nederlandse soldaten in een regiment onder te brengen.

VEEL LICHT

Desondanks zit er veel licht tussen de Nederlandse en Amerikaanse visie op het Surinaamse machtsvraagstuk. Washington wil dat er snel gehandeld wordt, zo valt in welingelichte Amerikaanse diplomatieke kringen te vernemen, men meent dat Nederland hiervoor verantwoordelijk is. De VS bepleiten overigens geen rekolonisatie. Dat zou immers indruisen tegen de Monroe-doctrine, die Europese inmenging in Noord- en Zuid-Amerika verbiedt. Maar Nederland is van harte welkom om orde op zaken te stellen, zoals ook voor de Britten in de Falklandoorlog een tijdelijke uitzondering werd gemaakt.

In de Amerikaanse traditie betekent dat een snelle, puur militaire interventie. Grenada (1983) en Panama (1989) zijn landen in de regio die dit recentelijk hebben ervaren.

ALLES OF NIETS

De Nederlandse benadering van problemen is van oudsher heel anders. Als klein land, ingeklemd tussen sterke buren, hecht Nederland meer waarde aan diplomatiek manoeuvreren. Zonder een expliciete uitnodiging van de democratische machthebbers in Paramaribo wil Den Haag liever niets ondernemen. En minister Pronk vanOntwikkelings-samenwerking verklaarde recent dat voor het plan-Lubbers geldt: U neemt alles of krijgt niets.

Daarmee kan de nieuwe Surinaamse regering - hoe die ook is samengesteld - slecht uit de voeten, zo valt in vooraanstaande Front-kringen te vernemen. Zonder de in 1975 bij verdrag toegezegde ontwikkelingsgelden - er staat nog 1,6 miljard gulden uit - is de Surinaamse economie niet te saneren. Deviezenschaarste is immers de belangrijkste oorzaak van de zwarte handel, die de scheiding tussen rijk en arm in Suriname enorm heeft vergroot.

Maar een expliciet verzoek om militaire bijstand ligt zeer moeilijk. Zelfs bij DA '91 dat een Gemenebestrelatie van meet af aan heeft omarmd, bestaat in dat opzicht uiterste voorzichtigheid. "De legerleiding hoeft niet weg als men binnen de grondwet opereert", zei DA-voorzitter Brunings zondagochtend. En in het partijprogram van het Nieuw Front staat slechts: "De taak van het Nationaal leger in de samenleving is het verdedigen van de staatkundige soevereiniteit van Suriname en integriteit van het grondgebied. Deze taak dient het Nationaal leger uit te voeren conform de grondwet".

VOORKOMEN

Het Front wil niet verder gaan dan na een verandering van deze grondwet om de formele macht van het militaire gezag in te dammen. Het belang van deze maatregel wordt echter door Front-leider Lachmon zelf in twijfel getrokken. "Met geen enkele grondwet valt een coup te voorkomen", zei de nestor uit de Surinaamse politiek vorige maand. "De nieuwe regering kan het zich niet veroorloven om expliciet om militaire interventie te vragen. Enerzijds is daarvoor de greep van legerleider Bouterse op de samenleving te groot. Anderzijds is de soevereiniteit een te hoog goed en ligt een verzoek om militair ingrijpen door de vroegere koloniale mogendheid uiterst gevoelig. Waarnemers denken dat Surinaamse politici een beroep op Den Haag pas serieus zullen overwegen als het leger zich schuldig maakt aan geweld tegen de burgerbevolking.

Verdediging zet deur wijd open: 0-3

Ajax mist erg veel kansen in Volendam

VOLENDAM - Volendam heeft een poging de competitie op [illegible]se wijze te vervalsen zien mislukken. Dat kwam alleen omdat Ajax zondagmiddag aan de Dijk veel kansen miste.

De Amsterdamse ploeg won met 3-0 van de subtopper. Op papier een uitslag die er zijn mag. Volendam gaf de tegenstander echter zoveel vrijheid, dat de achterstand op PSV ook qua doelsaldo had kunnen worden uitgevlakt.

Ajax blijft nu nog vier treffers in de min ten opzichte van de concurrent uit Eindhoven. Dat kwam omdat de uitstekende doelman Zoetebier als enige Volendammer zijn werk serieus nam. Het toeval kwam de Olympische international daarbij te hulp. Bergkamp, het grootste talent aan de kant van Ajax, speelde beneden zijn kunnen en miste vier keer in riante positie.

De Volendamse coach Steegman sprak van een dieptepunt in de drie jaar dat hij nu aan de Dijk staat. Wat zijn ploeg deed was inderdaad een aanfluiting. "Ajax zal nog weleens aan deze middag terugdenken als het straks een doelpuntje te kort komt om kampioen te worden", sprak hij naar eigen zeggen cynisch.

Beenhakker beaamde dat. "Maar het is onzin om ons slechtere doelsaldo alleen aan deze wedstrijd op te hangen. Het gebrek aan slagvaardigheid is het hele seizoen al ons probleem. We hadden dat echter in deze wedstrijd voor een groot deel kunnen oplossen. Vooraf tekent iedereen hier voor een overwinning met 3-0. Achteraf moet ik zeggen dat het er minstens een stuk of zes hadden moeten zijn."

STERKE EERSTE HELFT

Ajax speelde de eerste helft in Volendam sterk. De ploeg hield het tempo hoog en speelde kans op kans uit. Twee daarvan werden benut. Roy schoot mooi raak na een pass van Vink. Winter scoorde na een individueel hoogstandje op aangeven van Blind.

Het geroutineerde duo Blind/Wouters bleef Ajax opjagen naar een beter resultaat. Dat spectaculaire cijfers uitbleven lag voor een belangrijk deel aan Bergkamp. De international, niet geheel fit, zorgde na de rust wel voor 3-0 -zijn 24e doelpunt van het seizoen- maar miste de mooiste kansen om PSV te achterhalen.

Dordrecht en VVV gelijk

Competitie in groep B nog geheel open

DORDRECHT - In de B-groep van de nacompetitie van de eerste divisie kan het halverwege nog alle kanten uit.

Dordrecht '90 en VVV hielden elkaar aan de Krommedijk op 1-1. Dat resultaat stemde beide clubs tevreden, omdat de marge met het aan kop bivakkerende Eindhoven overbrugbaar blijft.

De drieduizend bezoekers, die het vertrouwen in de dure hobby van zakenman Den Braven nog niet hadden opgegeven, zagen een wedstrijd met een vrij hoge amusementswaarde. Het hobbelige veld leende zich niet voor technische hoogstandjes. Dat werd gecompenseerd door veel inzet en doelrijpe kansen.

Dordrecht '90, dat de laatste weken aan vorm heeft ingeboet, kwam het beste weg met het gelijkspel. Tegenover het schot van Slagboom op de lat, stonden voor rust riante Venlose mogelijkheden voor Vanderbroeck en Graef.

Het tweede deel begon op last van arbiter Van Vliet met een "afkoelingsperiode" van zeven minuten om de thuisclub gelegenheid te geven om het domein van VVV-doelman Roox van werollen te ontdoen. De Dordtse spelers knapten dat karwei zelf op; de Venlonaren verpoosden zich in de kleedkamer.

De verlengde pauze deed VVV kennelijk geen goed. Eenmaal terug binnen de lijnen tekende Langerak op aangeven van Van der Laan spoedig voor de openingstreffer. Dordrecht-keeper De Jongh, wiens huurovereenkomst tot ergernis van de revaliderende l'Ami werd omgezet in een tweejarig contract, consolideerde hoogstpersoonlijk enige tijd de nul door met katachtige reddingen en het nodige geluk te reageren op inzetten van Minten en Boere.

Een van de gevaarlijke counters leverde VVV twintig minuten voor tijd toch de gelijkmaker op, waaraan Graef zijn naam verbond na een blunder van verdediger Weezenberg. Langerak scoorde op de valreep nog voor Dordrecht '90, maar grensrechter Van Riel wees Van Vliet erop dat de middenvelder daarbij zijn hand had gebruikt.

Uitslagen en standen [illegible]

DEN HAAG - De uitslagen en de stand van de eredivisie, samen met de uitslagen en de standen in de na-competitie zijn:

EREDIVISIE

Roda JC - Vitesse	1-2
MVV - FC Groningen	1-0
PSV - FC Twente	3-1
Heerenveen - Fortuna Sittard	1-2
FC Den Haag - SVV	1-1
Feyenoord - FC Utrecht	0-0
RKC - Willem II	2-0
Volendam - Ajax	0-3

PROGRAMMA

Vrijdag: Fortuna Sittard - FC Den Haag
Zaterdag: NEC - Heerenveen
Zondag: Volendam - FC Utrecht

EERSTE DIVISIE

Na-competitie
Poule I:

FC Zwolle - AZ	2-2
NAC	
AZ	2 1 1 0 3 (3-1)
FC Zwolle	2 0 2 0 2 (3-3)
	2 0 1 1 1 (0-2)

Dinsdag: AZ - FC Zwolle

Poule II:

Dordrecht '90 - VVV	1-1
Eindhoven	2 1 1 0 3 (3-1)
VVV	2 0 2 0 2 (2-2)
Dordrecht '90	2 0 1 1 1 (1-3)

Dinsdag: VVV - Dordrecht '90

KNVB-beker: zondag: Feyenoord - BVV Den Bosch

STAND EREDIVISIE

1. PSV	32 22 07 03 51 (80-24)
2. Ajax	32 21 09 02 51 (72-20)
3. FC Groningen	32 17 10 05 44 (56-33)
4. FC Utrecht	31 14 09 08 37 (38-28)
5. Vitesse	32 10 15 07 35 (37-29)
6. FC Twente	32 13 08 11 34 (49-39)
7. RKC	32 10 12 10 32 (43-43)
8. Volendam	31 10 11 10 31 (35-39)
9. Feyenoord	32 07 16 09 30 (34-35)
10. Roda JC	32 12 06 14 30 (39-50)
11. Willem II	32 12 04 16 28 (51-49)
12. Fortuna Sittard	31 08 11 12 27 (29-43)
13. Sparta	32 06 15 11 27 (32-50)
14. FC Den Haag	31 09 08 14 26 (38-55)
15. MVV	32 09 07 16 25 (35-53)
16. SVV	32 07 08 17 22 (27-47)
17. Heerenveen	31 08 05 18 21 (33-56)
18. NEC	31 04 11 16 19 (23-58)

Afgang op eerste 100 m Ben Johnson

GRENADA - De terugkeer van Ben Johnson (links) op de 100 meter is uitgelopen op een blamage.

De Canadees, die na de Spelen van Seoul twee jaar schorsing uitzat wegens het gebruik van het spierversterkende hormoon stanozolol, liep bij het atletiekgala in Grenada letterlijk en figuurlijk als een debutant.

Johnson werd op "zijn afstand" slechts vijfde in een tijd, waar zelfs de Nederlandse sprinters op neerkijken: 10,54 seconden. De Amerikaan Dennis Mitchell (rechts) won in de heel wat aansprekender tijd van 10,18. Hij had een enorme voorsprong op de rest van het veld, waarin Calvin Smith nog achter Johnson eindigde.

Een goede prestatie werd geleverd op de 400 meter door de Brit Roger Black. Met 44,79 bleef hij slechts 0,06 seconde verwijderd van de beste seizoentijd die op naam staat van de Amerikaan Michael Johnson.

NATIONAL LEAGUE: Pittsburgh Pirates - Philadelphia Phillies 5-2, St Louis Cardinals - New York Mets 14-4, San Francisco Giants - Atlanta Braves 10-6, Cincinnati Reds - Los Angeles Dodgers 3-0, Chicago Cubs - Montreal Expos 8-6, Houston Astros - San Diego Padres 13-3.

AMERICAN LEAGUE: New York Yankees - Baltimore Orioles 2-1 (11), Detroit Tigers - Boston Red Sox 9-4, Kansas City Royals - Minnesota Twins 5-1, Oakland A's - Chicago White Sox 6-2, California Angels - Toronto Blue Jays 6-2, Milwaukee Brewers - Cleveland Indians 7-6 (10), Texas Rangers - Seattle Mariners 6-4.

Europa wordt realiteit voor Utrechters

Feyenoord en FC Utrecht tevreden met punt: 0-0

ROTTERDAM - Rustig en zelfverzekerd stuurt FC Utrecht aan op Europees voetbal. De ploeg van trainer Ab Fafié hield zondagmiddag een verdiend en kostbaar punt over aan het rommelige duel met Feyenoord: 0-0.

Met nog drie wedstrijden te spelen, lijkt de benodigde vierde plaats gereserveerd voor de strijdvaardige club uit de Domstad. "Ik denk, dat we in de resterende wedstrijden tegen Volendam, NEC en MVV nog minimaal drie punten moeten pakken", mijmerde Fafié, die tegen zijn oude club vooraf had getekend voor een remise.

"De manier waarop we de laatste weken spelen, stemt me optimistisch. De ploeg straalt vertrouwen uit. We raken niet meer in paniek als het even niet loopt."

Collega Wim Jansen had evenmin reden tot klagen. In de aanloop naar de bekerfinale tegen BVV Den Bosch (2 juni) liep zijn ploeg geen noemenswaardige schade op. De blessure van Fräser, die een kwartier voor tijd duizelig de kleedkamer opzocht, liet zich niet ernstig aanzien.

De vijf Feyenoorders met twee gele kaarten kwamen de wedstrijd zonder bekeuring van arbiter Houben door. De Utrecht-spelers Van der Meer en De Kruyff daarentegen kregen hun vijfde gele kaart en moeten tegen Volendam verplicht toekijken.

De twee doelverdedigers De Goey en Van Ede hadden een drukke middag. Beide ploegen speelden aanvallend, maar de uitvoering liet veel te wensen over. De tientallen hoge voorzetten waren een simpele prooi voor de lange sluitposten. De meeste kansjes ontstonden uit indraaiende hoekschoppen, die tot enkele chaotische momenten leidden.

ALGEHELE WANORDE

De Goey, kandidaat bankzitter bij Oranje, en Van Ede bleven koel in de algehele wanorde. Het gemis van een kopsterke spits brak zowel Feyenoord, waarbij Kiprich nadrukkelijk faalde, als FC Utrecht op. "Beide ploegen ontbeerden scorend vermogen", constateerden Fafié en Jansen eensgezind.

Echte uitgespeelde kansen zagen de ruim 16.000 toeschouwers nauwelijks. Vlak voor rust tikte Van Ede knap een kopbal van Sabau onder de lat vandaan. Twee minuten na de pauze moest De Goey al zijn talenten aanspreken om een schot van De Kruyff onschadelijk te maken.

In het laatste kwartier drong Feyenoord, opgezweept door het fanatieke publiek, nog krachtig aan. De twee centrale Utrecht-verdedigers Liesdek en De Kock stelden in samenwerking met Van Ede het dure puntje veilig.

Zeer aantrekkelijk duel in Eindhoven

PSV in grootse vorm langs FC Twente: 3-1

EINDHOVEN - Drie wedstrijden voor het einde van de competitie is PSV in kampioensvorm langs FC Twente geraasd. Het werd 3-1 in een hoogst aantrekkelijk duel. "Soms had ik de neiging als een gewone toeschouwer mee te juichen", straalde PSV's coach Bobby Robson na afloop.

De koploper verdiende de overwinning, maar had zaterdagavond evengoed kunnen verliezen. De miljoenenploeg bood meer kwaliteit, had een overwicht, creëerde meer kansen, maakte nochtans enkele benauwde ogenblikken door alvorens de kampioensroes over de spelers kwam.

FC Twente kwam met alleen nog een theoretische kans op Europees voetbal naar het Philips-stadion. Een gelijk spel was beslist onvoldoende. Trainer Vonk gaf zijn jonge ploeg derhalve aanvallende opdrachten mee.

Binnen een kwartier kreeg Twente drie dotten van kansen. Eerst schoten Mrkela en Numan over het doel, dat na de knie-operatie van Van Breukelen voor het eerst werd verdedigd door Nederburgh. In de 15de minuut sprintte Mrkela opnieuw weg van Gerets. Zijn meesterlijke schot tref de paal.

Hierna drong PSV sterk aan. Van Aerle, Popescu en Vanenburg waren de stuwende krachten. Dit was enigszins verwonderlijk. De eerste moest vorige week een zware griep verstouwen, de tweede was woensdag nog zwaar geblesseerd, de derde onderging niet lang geleden een zware operatie.

WANKELEN

Lange dieptepasses en korte combinaties brachten FC Twente voor rust aan het wankelen, al kwam het tot weinig gevaarlijke situaties in het doelgebied. Doelman De Koning ergerde met vertragende acties het publiek en tenslotte ook scheidsrechter Blankenstein. Hij gaf hem de gele kaart.

Vanenburg bekroonde zijn sterke spel met de openingstreffer vier minuten na de rust. Na enkele onnavolgbare schijnbewegingen zwiepte hij de bal tegen het net. Het was een treffer zoals alleen hij en Romario die kunnen maken. De Braziliaanse topscorer kreeg zijn kans pas in de 72ste minuut.

Op het moment dat hij de bal aannam, wist iedereen dat het raak zou zijn. Romario zette zijn bewaker Elzinga, die voor rust de gele kaart kreeg, op het verkeerde been en vond met precisie de verste hoek, 2-0.

Hiermee leek de wedstrijd beslist. Negen minuten voor tijd werd het 2-1. De lepe Deense goalgetter Nielsen strafte de ongebreidelde aanvalslust van Popescu af. Hij profiteerde van diens afwezigheid, wrong zich langs Valckx en verschalkte Nederburgh. De stand-in voor Van Breukelen kreeg voor en na deze treffer enkele verraderlijke inzetten te verwerken. Tot opluchting van publiek en Robson deed hij dit zeer bekwaam.

ALLES OP AANVAL

FC Twente gooide in de slotfase alles op de aanval. Dat hield de wedstrijd leuk. Zes minuten voor het einde viel de beslissing. Chovanec bediende Kalusha. De vervanger van Ellerman (enkelblessure) joeg het leer hoog in het doel, 3-1.

"We hebben laten zien een ploeg met veel perspectief te hebben. Zeven spelers zijn rond de 20 jaar", glunderde Twentes trainer Vonk. "Het is te hopen dat we deze groep bij elkaar kunnen houden."

"Natuurlijk worden we nu kampioen", durfde Berry van Aerle te voorspellen. PSV gaat de komende week naar Israel voor een vriendschappelijke wedstrijd. Over twee weken is de uitwedstrijd tegen het uitgebluste FC Groningen.

"Ik verwacht toch een felle tegenstander", aldus Robson. "Het stadion zal volzitten en zo'n Djurovski zal absoluut een topprestatie willen neerzetten tegen PSV."

Topscorers eredivisie

DEN HAAG - Ook in de afgelopen competitie-ronde hebben zowel Bergkamp als Romario weer gescoord. Beiden een treffer. Romario heeft echter duidelijk minder wedstrijden nodig gehad voor zijn totaal van 24 dan Dennis Bergkamp.

De stand op de topscorerslijst is nu:

1. Bergkamp (Ajax) en Romario (PSV) 24
3. Stewart (Willem II) 16
4. Ellerman (PSV), Van Geel (Willem II) 15
6. Pettersson (Ajax) 13
7. Boogers (RKC), Nielsen (FC Twente), Djurovski (Groningen) 12
9. Bosman (PSV) 11
10. Roossien (Groningen), Vanenburg (PSV), Berghuis (Volendam) 10

Beerschot en St. Truiden degraderen in België

BRUSSEL - Na Beerschot is Sint Truiden de tweede degradant in de Belgische competitie. De beslissing viel op de laatste speeldag. Sint Truiden verloor bij Club Luik. Kortrijk redde zich door Cercle Brugge met 3-0 te verslaan, onder meer door een doelpunt van Kruzen.

Sint Truiden hield het vier jaar vol in de hoogste klasse. De degradatie was een nieuwe klap voor ex-bondscoach Walter Meeuws. De oud-international heeft als trainer nog weinig succes gehad.

Kampioen Anderlecht sloot het seizoen af met de eerste thuisnederlaag. Het werd 0-1 tegen Lokeren door een doelpunt van Samson. Na afloop klonk een schril fluitconcert voor de ploeg van De Mos.

KV Mechelen werd vicekampioen door een 0-0 tegen Germinal Ekeren, de ploeg waar Tahamata aan zijn tweede jeugd bezig is. Ekeren eindigde als vijfde op de ranglijst en zal komend seizoen Europees voetbal spelen, als KV Mechelen of Club Brugge de beker wint.

Op de laatste dag viel nog een rode kaart: voor Wellens van RWDM wegens natrappen in de uitwedstrijd tegen Lierse SK. Erwin Vandenbergh van AA Gent werd topscorer met 23 treffers.

UITSLAGEN EN STAND

De uitslagen in België na de 34ste en laatste speeldag:

Racing Genk - Standard Luik 0-3, Charleroi - Beerschot 4-2, Club Brugge - Waregem 2-0, Lierse SK - RWDM 2-1, Germinal Ekeren - KV Mechelen 0-0, Anderlecht - Lokeren 0-1, Kortrijk - Cercle Brugge 3-0, AA Gent - FC Antwerp 0-1, FC Luik - St Truiden 2-1

Eindstand:

Anderlecht	34-53
KV Mechelen	34-50
Gent	34-47
Club Brugge	34-47
Ekeren	34-42
Standard Luik	34-42
FC Antwerp	34-36
Charleroi	34-33
Lokeren	34-32
FC Luik	34-32
Lierse SK	34-29
RWDM	34-28
Waregem	34-26
Genk	34-26
Kortrijk	34-25
Cercle Brugge	34-25
St. Truiden	34-22
Beerschot	34-15

MAASTRICHT - Groningers zijn nuchtere mensen. Het bleek vrijdagavond in Maastricht, waar FC Groningen de laatste kleine theoretische mogelijkheid kampioen in de eredivisie te worden niet meer aangreep.

De risico-wedstrijd MVV-FC Groningen was naar vrijdagavond verplaatst omdat men in Maastricht moeilijkheden vreesde. Slechts zes Groningse supporters stonden in de Geusselt in het zogenaamde risicovak.

De 4000 toeschouwers zagen een gezapig partijtje voetbal zonder hoogtepunten, waarin de thuisclub zich vrijwel vrijwaarde voor degradatie uit de eredivisie. In de eerste helft had MVV de beste mogelijkheden. In de tiende minuut schoot Lanckohr uit een voorzet van Vincent rakelings over.

Vincent zorgde in de 27ste minuut voor het enige doelpunt. Hij werd in het strafschopgebied uit balans gebracht door Olde Riekerink, waarna scheidsrechter Van der Ende de bal op de stip legde. Vincent maakte vanaf elf meter geen fout: 1-0.

Het enige Groningse wapenfeit in de eerste 45 minuten was een hard schot van Olde Riekerink, dat na 38 minuten over het doel van Agu ging. Hofman had zeven minuten na rust een uitstekende mogelijkheid. Na aangeven van Delahaye omspeelde hij eerst Van Dijk en daarna doelman Lodewijks.

Supermarkten bedreigen vis- en vleesverkoop:

Verkoop kunst en aquariumvisjes moet nieuwe markt doen herleven

WILLEMSTAD — De nieuwe markt te Punda ligt er verlaten bij voor een drukke maandagmorgen in de binnenstad. Verkopers van groente, vlees, vis en lokale zoetigheid hebben weinig werk om handen. Hier wordt een stronk groente verkocht, daar een paar mootjes vis, maar van een levendige handel is geen sprake. De markt als markt lijkt verleden tijd, maar voor de markt als cultureel centrum wordt steeds meer ruimte gemaakt.

De 'nieuwe markt' open sinds 1975 heeft in de loop van enkele jaren een drastische achteruitgang gekend. Zo langzamerhand hebben supermarkten met hun divers assortiment de handel van de straat gehaald. Gebrek aan parkeerplaats en de activiteiten van Selikor bij de markt draaiden de rest van de verkoop de nek om.

René Samson, die geen vaste functie heeft bij de markt, maar bezig is "met van alles en nog wat", bevestigd dat er al jarenlang sprake is van achteruitgang.

"Veel vlees- en visverkopers hebben hun verkoopstek in de markthal verlaten om langs de kant van de weg hun handel te drijven of via een ander verkooppunt. Sinds de supermarkten vlees en vis te koop hebben tekent die ontwikkeling zich af. Bovendien speelt het gebrek aan parkeerplaats een grote rol. Veel mensen nemen niet de moeite om twintig minuten naar de markt te lopen voor wat vis, terwijl ze die tezamen met de andere boodschappen in de supermarkt kunnen krijgen."

BENEDEN DE PRIJS

Ook de verkopers doen hun beklag. Een visverkoopster vertelt dat ze dagelijks met tien kilo vis naar de markt komt. Vroeger had ze die zo verkocht, maar tegenwoordig raakt ze haar vis aan de straatstenen niet kwijt tenzij ze het beneden de prijs verkoopt. Wat ze aan het begin van de dag voor een tientje afprijst, wordt later op de ochtend soms voor twee gulden goedkoper verkocht.

"Toch blijf ik hier zitten", zegt ze. "Mijn man vangt de vis en ik verkoop het hier, we moeten onze kinderen van de verkoop kunnen onderhouden."

Een andere dame heeft geluk gehad met haar handeltje. Zij verkoopt bolo, tentalaria en arepa di pampuna, produkten die nog niet in de schappen van de supermarkt te koop liggen. Toch constateert ook zij dat het een stuk rustiger is geworden op de markt. "De handel is slechter geworden, steeds meer verkopers trekken weg. Steeds minder mensen komen kopen."

BRIEVEN

René Samson, die eigenlijk geen vaste functie heeft binnen de markt, maar "van alles en nog wat doet" valt de laatste dagen in voor de marktmeester, het hoofd dat ziek is. "Het is wel waar dat de handel is afgenomen op de markt, maar langzamerhand zal het wel weer verbeteren, er zijn verschillende plannen om wat aan de malaise te doen."

Zo is volgens hem aan het Bestuurscollege een brief geschreven over verschillende punten die de aandacht verdienen. Er moeten bijvoorbeeld meer parkeerplaatsen komen en er moet een plek gevonden worden waar Selikor terecht kan. Vele mensen vinden de Selikor-bezigheden niet combineren met de verkoop en het eten van voedsel.

"Wij wachten rustig af op de beslissingen van die zijde, we hebben geen haast. Het Bestuurscollege zal uiteindelijk wel een besluit nemen over de gang van zaken."

AQUARIUM

Ondertussen zijn er verschillende plannen in ontwikkeling voor de toekomst van de markt. De bovenverdieping, waar vroeger vis werd verkocht, maar die nu helemaal verlaten is, vormt een prima gelegenheid voor de verkoop van kleine visjes voor het aquarium.

Langs de wanden zouden de vissen in aquaria te bezichtigen moeten zijn en in de al bestaande bakken die er staan zouden kleine visjes kunnen zwemmen om ze te verkopen aan bijvoorbeeld schoolkinderen. Op die manier krijgen de jongeren ook een gevoel voor hun natuurlijke omgeving.

De werklozenstichting 'Fundashon pa Desempleado' is bezig de plannen gestalte te geven en ze zo snel mogelijk door te voeren. Door middel van deze bestemming zou ook werk worden gecreëerd voor verschillende personen aangesloten bij de stichting.

KUNST

Op de markt wordt sinds kort ook kunst verkocht, op initiatief van kunstenares Asyla ten Holt. Tussen de groente- en vishandel laat zij haar werk en werk van collega-kunstenaars verkopen. In de stand liggen reproducties van Asyla's schilderwerk, batikdoeken van een ander en ook lokale muziek van Isocco. "Kunst moet op een markt verkocht kunnen worden", aldus de verkoper. "Waar past het beter dan hier?"

Hij zou de markt het liefst zien als een coöperatief centrum, waar de nadruk komt te liggen op de cultuur van [illegible] en groente, tezamen met de verkoop van kunst. De bovengalerij zou daarbij betrokken moeten worden als ruimte voor exposities.

Ten behoeve van de toerist? "Nee, vooral voor de lokale mensen. Een volk zonder kunst is een volk zonder cultuur."

■ *BOGOTA - Ondanks zijn 84 jaar is Rafael Garcia Herreros overmoeibaar bezig met zijn bijdrage aan de geweldsclimax in zijn land. Deze priester wiens integriteit door niemand in twijfel wordt getrokken probeert de leider van het Kartel van Medellin, Pablo Escobar, zover te krijgen dat hij zich overgeeft aan de autoriteiten in de hoop dat daarmee een bron van geweld wordt afgesloten. Inmiddels wordt zijn inzet toch niet door iedereen in dank afgenomen. De betaalde moordenaars bijvoorbeeld dreigen op deze manier een belangrijke opdrachtgever kwijt te raken. De bejaarde priester heeft verschillende bedreigingen met de dood moeten incasseren. Dezer dagen boekte Garcia Herreros al een succesje: namelijk de vrijlating van twee journalisten die door de drugsmafia ontvoerd waren. Deze hadden de boodschap bij zich dat de overgave van Pablo Escobar voor de deur staat.*
(AFP-satellietfoto)

Fiasco bij restauratie Fortkerk bewijst weer:

Lichtgewicht mortel helpt niet tegen muurkanker

= door ir. P.C. Henriquez =

HET "MUURKANKER"-PROBLEEM bij oude gebouwen, dat wil zeggen de aantasting van de pleisterlaag door optrekkend of in de gebruikte koraalsteen aanwezig zeezout, is op Curaçao een algemeen bekend verschijnsel. Soms begint bij een restauratie ontsierende aantasting reeds vóórdat het werk beëindigd is. Weinigen schijnen zich echter te realiseren dat er een methode bestaat om dit tegen te gaan die met groot succes werd toegepast. De methode werd zo'n drieëndertig jaar geleden gebruikt bij enkele zeer zwaar verkankerde muren van 'Stroomzigt'. Deze muren hebben zich tot op de huidige dag uitstekend gehouden. Proeven die al respectievelijk ruim twee en bijna vier jaar instaan, bevestigen de toepasbaarheid van deze "afsluitende" methodiek, berustende op het aanbrengen van een bitumenlaag op de muur (n.b.: een damp afsluitende "asfalt"-behandeling is na de overstromingen van 1953 bij muren van ondergelopen huizen in Zeeland ook reeds met succes toegepast).

Desalniettemin wordt deze behandelingsmethode op Curaçao niet toegepast en verschijnen er regelmatig profeten op het eiland die beweren "het middel" te hebben voor zoutbestendige mortel. Het waren reeds miskleunen.

Het laatste fiasco is de lichtgewicht mortel van de heer Jahn, die toegepast is op de Fortkerk. Deze mortel werd voorgeschreven door het Ingenieursbureau 'Team 4', van Groningen. Ondergetekende heeft in de eerste helft van 1989, met de verantwoordelijke man van dit bureau, B. Raangs, uitvoerig van gedachten gewisseld over de problematiek. "To no avail", want Jahn werd geloofd en de ervaringen op Curaçao terzijde geschoven, ondanks het feit dat deze heer ook na aandringen geen enkel voorbeeld kon geven van gelukte toepassing onder omstandigheden die vergelijkbaar waren met die op Curaçao. De Jahn-pleister viel er bij de Fortkerk na een paar weken reeds af. Zoals voorspeld, zegt Jahn nu dat de uitvoerders zijn voorschriften niet goed hadden opgevolgd en antwoorden de uitvoerders dat zij die, naar zeggen negen pagina's lange, voorschriften integendeel zeer nauwkeurig hadden opgevolgd.

PRETENTIES

De vraag kan met recht gesteld worden waarom de asfalteringsmethode die bewezen heeft op Curaçao te werken niet gevolgd wordt en men zich telkens laat strikken door de bluf over methoden die geenszins hun pretenties kunnen waarmaken. Behalve de bekende zegswijze dat bij God en op Curacao alles mogelijk is, kan ter verklaring het volgende aangevoerd worden.

De asfaltmethode berust op goed dampdicht afsluiten van de muurvlakte. Nu bestaat er een hardnekkig uit Hollando vergewaaid vooroordeel dat "muren moeten ademen". Dit moge voor het Nederlandse klimaat juist zijn (niet iedereen is het daar overigens mee eens), op Curaçao is dit geenszins het geval. Maar het schijnt nu eenmaal heel moeilijk te begrijpen dat Curaçao geen Nederland is.

Voorts dient opgemerkt dat bitumenpreparaten voor bouwers en huisschilders "vreemde" produkten zijn. Een juist begrip voor het gedrag en de eigenschappen dezer produkten ontbreekt dan ook meestal.

GROVE FOUTEN

Er zijn zo nu en dan wel degelijk enkele pogingen ondernomen de asfaltmethode toe te passen. Deze hadden onvoldoende succes. Geen wonder: wat ik daarvan gezien heb, was een staalkaart van grove fouten. Dan echter wordt foutievelijk geconcludeerd dat "ook de asfaltmethode niet of onvoldoende werkt". De toepassing eist geen bijzonder vakmanschap (zoals dit bij voorbeeld bij het maken van mooi stucadoorswerk noodzakelijk is), maar enkele voorschriften moeten nauwlettend in acht worden genomen. De arbeiders die het werk uitvoeren, dienen dus scherp geselecteerd te worden op bewezen gevoel van verantwoordelijkheid en nauwkeurig worden geïnstrueerd, terwijl uiteraard ook aan controle extra aandacht besteed dient te worden. Er wordt echter onvoldoende beseft dat de wijze van uitvoering even belangrijk is als de keuze van het behandelingsmateriaal.

Door Lucilla Engels (aan wie ik ook hier mijn dank betuig) is mij het volgende verteld over de origine van de asfaltmethode op Curaçao. Dokter Engels, wandelende in de Penstraat zag tot zijn verbazing dat een man 'road oil' aan het smeren was op de muren van zijn huisje. Op zijn vraag wat dat te betekenen had, kwam het antwoord dat het was tegen de zoutaantasting. Engels heeft dit toen op enkele zeer zwaar aangetaste muren van Stroomzigt toegepast. Zoals reeds gezegd met volledig succes. Uit de mond van mevrouw Engels kwam ik ook te weten dat de uitvoering toevertrouwd was geweest aan een paar zeer nauwgezet werkende Portugese arbeidskrachten, die er bezwaar tegen hadden "op de vingers gekeken te worden".

Het is mogelijk, lijkt mij, dat deze reeds elders ervaring met de methode hadden opgedaan. Met enkele niet in die mate conscentieuze arbeiders was later, op andere muren van Stroomzigt, het succes navenant minder volledig. In enkele gevallen werd ook op Curaçao bij afbraak van oude gebouwen sporen gevonden van muurbehandeling met teer. De toentertijd als "kleeflaag" bij de wegenbouw op Curaçao toegepaste 'road oil', bleek mij, te hebben bestaan uit een oplossing van harde asfalt (verwekingspunt ±125 graden Celsius) in vluchtige koolwaterstoffen. De overgang naar andere methoden bij de wegenbouw heeft de toepassing van dit soort 'road oil' overbodig gemaakt. Niet alleen op Curaçao, nergens heb ik de hand kunnen leggen op hetzelfde produkt. Oplossingen van zachtere asfaltsoorten in vluchtige koolwaterstoffen zijn wel in de handel, maar bij de op Curaçao voorkomende temperaturen is de bruikbaarheid daarvan problematisch. Asfaltmulsies (zoals Shell 'Flintkote') bleken bij toepassing in Stroomzigt door Shelldeskundigen zonder succes (de verklaring houdt verband met de lagere diffusieweerstand).

■ *In de steegjes van Otrobanda waren vóór de aanvang van de massale restauratie de meeste huizen zwaar aangetast door muurkanker zoals op deze foto is te zien. Als deze niet op de juiste manier wordt behandeld, vallen binnen de kortste keren verf- en pleisterlaag weer van de muren.*

De succesrijke proeven van de laatste jaren hebben plaats gevonden met onder andere het produkt 'Moyvyl' van de Antilliaanse Verffabriek. Reeds op grond van theoretische overwegingen was te verwachten dat dit produkt geschikt zou zijn (het is een bitumen-kunststofmengsel met zeer grote waterdampdiffusieweerstand). Het is wel aanmerkelijk duurder dan de 'road oil' van vroeger, maar geenszins prohibitief duur. Het kan onder meer gemakkelijk met de verfspuit worden aangebracht en nauwkeurige werkvoorschriften voor de hele behandelingsprocedure zijn nu wel te geven.

GEEN NEDERLAND

Ik meen dat de tijd gekomen is om een en ander bekendheid te geven, omdat het fiasco met de Fortkerk nieuw voedsel gegeven heeft aan de opvatting van velen dat er tegen muurkanker "toch niets te doen is". Dat sluit niet uit dat morgen aan de dag weer een willig oor geleend wordt aan de een of andere snuiter die met een nieuw wondermiddel op Curaçao komt aanwaaien.

Jaren voor het fiasco met de lichtgewicht mortel van Jahn op de Fortkerk, was een ander lichtgewicht mortel, onder deskundige leiding uit Nederland uitgevoerd, eveneens mislukt.

Lichtgewicht mortels zijn nu eenmaal om fundamentele redenen op oude Curaçaose muren en onder de heersende temperaturen en windsnelheid weinig geschikt omdat zij te snel uitdrogen en daardoor niet behoorlijk hechten. Dit nog afgezien van de vraag of zij bestand zijn tegen capillair van binnen uit opdringende zeezoutoplossing. Of omslachtige noodmaatregelen, zoals direct afdekken van de verse pleisterlaag met plastic, ooit afdoende zullen helpen, is niet zo waarschijnlijk. Maar ik zei het al: het schijnt heel moeilijk te begrijpen dat Curaçao geen Nederland is.

AGENDA BONAIRE

POLITIE: 8000
BRANDWEER: 8222
TAXICENTRALE: 8845
HOSPITAAL: 8900

LANDFILL te Lagoen: maandag t/m vrijdag van 07.00-16.00 uur; zaterdag van 08.00-12.00 uur; zondag gesloten.

OPENBARE BIBLIOTHEEK
(**openingstijden** voor het publiek)
maandag en donderdag van 14.00-18.00 uur; dinsdag en vrijdag van 08.00-12.00/14.00-20.00 uur; zaterdag van 10.00-12.00 uur.
(**openingstijden** voor lezers)
woensdag van 14.00-19.00 uur.

POSTSLUITING: maandag t/m vrijdag aangetekende stukken om 15.30 uur; gewone stukken om 16.30 uur.

SERVICE CLUBS
Lions: informatie H. Nicolaas, tel.: 5520/8688.
Rotary: woensdag 12.00 uur - Restaurant Beefeater.

GALERIA DI ARTE BONAIRE (Kaya Grandi 70): openingstijden: maandag t/m vrijdag van 08.00-12.00/14.00-18.00 uur; zaterdag van 08.00-12.00 uur.

POLITIECLUB (Weg naar Willemstoren): open op vrijdag van 20.00-24.00 uur; zaterdag van 12.00-24.00 uur.

LVV: **openingstijden Slachthuis** i.v.m. afwezigheid van de keurmeester zal tot nader order uitsluitend op donderdagen en vrijdagen geslacht en gekeurd worden.

• • • • • • • •

KERKDIENSTEN
Sint Bernarduskerk, Kralendijk:
maandag t/m zaterdag om 18.45 uur; zondag om 08.00 en 19.00 uur.
Coromotokerk, Antriol:
maandag t/m zaterdag om 19.30 uur; zondag om 09.00 en 18.00 uur.
Ludovicuskerk, Rincon:
maandag t/m zondag om 19.30 uur.

KLACHTENBEZORGING doorgeven aan de heer E.A. van der Ree, Kaya Lisboa 9.

• • • • • • • •

SSNA-directeur Frank Evertsz:

"Taalprobleem Antilliaanse studenten is alarmerend"

DEN HAAG/WILLEMSTAD — Het niet in voldoende mate beheersen van de Nederlandse taal door Antilliaanse studenten in Nederland begint alarmerende vormen aan te nemen. Het taalprobleem onder de Antilliaanse studenten is niet een nieuw fenomeen, maar door de gewijzigde omstandigheden waaronder de Antillianen vandaag de dag moeten studeren, is het probleem groter dan ooit tevoren. Frank Evertsz, sinds 1 februari dit jaar directeur van de Stichting Studiecommisssie Nederlandse Antillen (SSNA) in Den Haag, legt uit waarom de situatie voor studenten is veranderd en wat de SSNA doet aan het alarmerende taalprobleem onder hen.

"Niet alleen het taalprobleem — het niet voldoende beheersen van de Nederlandse taal om met succes een opleiding in de Nederlandse taal op een Nederlands onderwijsinstituut te volgen — maar de hele situatie is veranderd in vergelijking met vijftien of dertig jaar geleden", zegt SSNA-directeur Frank Evertsz.

Vroeger werden Antilliaanse studenten ondergebracht bij een Nederlandse hospita die de huishoudelijke zaken voor haar rekening nam en die alleen Nederlands sprak met de student. Tegenwoordig moeten de Antilliaanse studenten zichzelf behelpen met een beetje hulp van een SSNA-gedelegeerde. In tegenstelling tot vroeger betreft het tegenwoordig een veel grotere groep studenten uit de Antillen waardoor er hoe langer hoe meer onderling Papiamentu wordt gesproken en minder Nederlands. Met het gevolg dat de meesten na een paar jaar de Nederlandse taal nog steeds niet voldoende beheersen.

RESERVES

"En terwijl de Antillianen vroeger van harte welkom waren in Nederland, hebben Nederlanders vanwege de grote hoeveelheid buitenlanders in Nederland hoe langer hoe meer bepaalde reserves tegenover hen", zegt Evertsz.

De SSNA-directeur legt uit dat ook de wetten gewijzigd zijn. "Vroeger kon een student twee tot drie maal doubleren en door de mogelijkheid om eeuwige student te zijn, hadden Antillianen voldoende tijd om zich aan de Nederlandse samenleving aan te passen. Nu kan dat niet meer. Onder meer bepaald door de Harmonisatiewet moet het eerste studiejaar, de propedeuse, in maximaal twee jaar gehaald zijn. Het is dus niet zo dat de SSNA of de Antilliaanse overheden de student weigeren om zijn opleiding voort te zetten, als dat niet lukt. De Nederlandse Wet Studiefinanciering bepaalt dat".

WORTEL

"De wortel van het taalprobleem ligt in de Antillen. Wat willen wij met het onderwijs? Dat is het grootste dilemma", aldus Evertsz. Vroeger wisten Antilliaanse studenten precies hetzelfde als de Nederlandse studenten. Over tulpen, mollen, vaderlandse geschiedenis, Willem de Zwijger. De lessen werden bovendien door leerkrachten uit Nederland verzorgd. Dat is in de loop der jaren veranderd en het Papiamentu is de boventoon gaan voeren.

Evertsz: "In het algemeen hoor je minder gesproken Nederlands. De Curom bij voorbeeld is volledig Papiamentstalig. En het taalprobleem betreft vooral de spreekvaardigheid en daarmee de weerbaarheid van Antilliaanse studenten".

INFORMATIE

De SSNA is samen met Sedukal en Nederlandse onderwijsinstellingen bezig met het vervaardigen van zowel audiovisuele als geschreven informatieprogramma's — nadrukkelijk in het Nederlands — om nieuwe Antilliaanse studenten te helpen bij het maken van hun studiekeuze. Ook zal bij de informatiebijeenkomsten benadrukt worden dat studeren geen feest is, maar hard werken.

Evertsz raadt Antilliaanse studenten in Nederland aan om zich te organiseren. Onder voorwaarden is het dan mogelijk om een bepaalde studentenvertegenwoordiging te krijgen in het bestuur van de SSNA. In Amsterdam zijn er onder Antilliaanse studenten kritische geluiden te horen over het functioneren van de gedelegeerden.

Evertsz daarover: "Een gedelegeerde heeft gemiddeld zo'n honderd studenten onder zich en hoewel de relatie met de studenten gebaseerd is op het vertrouwen kan een gedelegeerde niet optreden als een vervanger van de ouders".

William Anthony

■ *KRALENDIJK—De Bonaireaanse artiest William Anthony, die momenteel in Nederland woont, is bezig met de opname van een CD (Compact Disc). Het ligt in de bedoeling dat de opbrengst van deze CD ten goede komt aan enkele sociale instellingen op Bonaire. Anthony is in de muzikale wereld van Bonaire erg bekend. Hij nam voor het eiland deel aan verschillende songfestivals, onder andere op Curaçao, Puerto Rico en in Venezuela. Anthony heeft van verschillende bedrijven op Bonaire financiële steun gevraagd.*

Op de foto de Bonaireaanse zanger William Anthony.

Kansen voor Amstel Brewers verkeken

WILLEMSTAD — Voor Amstel Brewers lijken de kansen op kwalificatie voor de play-offs verkeken. Zoals het er nu naar uit ziet, wordt Wild Cats/Banco di Caribe de vierde finalist samen met Sta. Maria Pirates, Royal Scorpions en Sta. Rosa Indians. De enige andere ploeg die nog enige kans maakt om tot de top vier door te dringen, is Groot Kwartier Stars/ABN dat gistermiddag indruk maakte met een monsterzege van 15-3 in zeven innings op Sta. Rosa Indians/Mennen Speedstick.

Wild Cats maakte zaterdagavond geen fout tegen Brewers, dat bijzonder royaal met zijn kansen omsprong. De brouwers sloegen dertien honkslagen, (vier meer dan Cats), maar lieten in totaal twaalf lopers achter op de honken. Cats was veel efficiënter, scoorde dubbel zoveel punten als Brewers met een offensief van negen honkslagen.

Cats nam reeds in de eerste slagbeurt de leiding met 3-0 en vergrootte daarna zijn voorsprong tot 6-0. Brewers slaagde er pas in de voorlaatste inning in tegen te scoren. Een behoorlijke rally werd op touw gezet maar de schade voor Cats bleef beperkt tot drie punten.

Relief-specialist Nato Anagasti verkeerde niet in even goede vorm als anders maar slaagde er toch in de zege voor zijn team te behouden. Op het kritiekste moment bij een 6-3 stand in de achtste inning en met nog twee Brewers-lopers in scoringspositie, schakelde Anasagasti de eerstvolgende twee slagmannen op drieslag uit om de inning af te sluiten.

De eindcijfers waren 6-9-2 en 3-13-3 met Wilmer Gonzalez als winnende werper en Richard Isenia als verliezende pitcher.

GK STARS

Gistermiddag maakte GK Stars er een slagfestijn van tegen Sta. Rosa Indians. De ploeg sloeg zestien honkslagen, produceerde daarmee vijftien punten en maakte in zeven innings korte metten met zijn tegenstander. De Groot Kwartierploeg liep uit tot 10-0 voordat Indians zijn eerste punt op het scorebord kon brengen. het scoreverloop was daarna 10-1, 13-1, 13-3 en 15-3. Alle negen GK-spelers lieten minstens één honkslag noteren. Hensley Chacuto was het beste op dreef met vier honkslagen in vijf beurten.

De eindcijfers waren 15-16-2 en 3-10-6. Luigino Cleofa eindigde als winnende werper. Indians liet twee pitchers aantreden: (verliezer) Rupert Straker en Wendell Elisabeth.

De competitie wordt vanavond voortgezet met de wedstrijd tussen Amstel Brewers en Sorpresa.

Undeba en Victory doelpuntloos gelijk

WILLEMSTAD — Undeba/Nederex en Victory Boys/CITCO kwamen gisteravond niet tot scoren. Voor beide teams was het de vierde wedstrijd van de competitie. Undeba behaalde met dit resultaat zijn zesde winstpunt en prolongeerde tevens zijn ongeslagen status terwijl Victory Boys zijn puntental op vier bracht.

De puntendeling was volkomen terecht. De Bandabaose ploeg domineerde en schiep zich betere kansen in de eerste helft waarna Victory Boys in de tweede helft frequenter in de aanval was en betere doelkansen kreeg.

De standenlijst van de eredivisie ziet er thans, in verkorte vorm, als volgt uit (respektievelijk aantal gespeelde wedstrijden en aantal winstpunten): 1. Sithoc 3-6; 2. Undeba 4-6; 3. Jong Colombia 4-5; 4. Centro Dominguito 3-4; 5. Victory Boys 404; 6. SUBT 4-3; 7. Jong Holland 4-1 en 8. Scherpenheuvel 4-1.

In de eerste divisie speelde Canisius Boys tegenstander Scott Special naar een verrassende 0-2 nederlaag. Dit is de tweede grote overwinning voor Canisius Boys; onlangs versloeg men Centro Hubenil Mahuma met overtuigende cijfers (3-0). Canisius Boys heeft zich hiermee aangediend als een mogelijke finalist in de eerste divisie.

Komende woensdagavond komt lijstaanvoerder Sithoc in de eredivisie uit tegen Centro Dominguito, terwijl in de eerste divisie de strijd tussen Hubentut Kòrsou en Centro Barber zal gaan.

Zestigplussers bij BOPEC

■ *KRALENDIJK — De zestigplussers van het wijkcentrum Nikiboko hebben afgelopen week een bezoek gebracht aan de Bopec. Bij de ingang van het olie-opslag-en overslagbedrijf werd de groep ontvangen door de heer Ruiz en terminal manager José Aulacio. De bejaarden bleken erg tevreden over de manier waarop de Bopec hen ontving en vooral over de manier waarop de directiesecretaresse Lucy Marshall-Ellis hen begeleidde.*

Op de foto: de zestigplussers van Nikiboko op het moment van aankomst.

PLO en Syrie ontmoeten elkaar:

Relatie beter

DAMASCUS - De betrekkingen tussen de Palestijnse Bevrijdingsbeweging PLO en Syrie zijn, na jaren van verveemding, weer op het goede spoor. Het bezoek dat een PLO-delegatie dit weekeinde heeft gebracht aan de Syrische hoofdstad Damascus is "vruchtbaar" geweest en de resultaten ervan zullen de betrekkingen tussen Syrie en de PLO versterken, zo verklaarde zondag Farouk Qaddouni, hoofd van de Politieke afdeling van de PLO en leider van de delegatie naar Syrie.

De delegatie sprak met de Syrische minister van Buitenlandse zaken en in dat gesprek bleek dat de meningen van beide partijen niet ver uiteenliepen. "Wij kunnen zeggen dat er na deze ontmoeting een nieuw tijdperk in onze betrekkingen zal aanbreken....Wij hebben afgesproken het verleden te laten rusten", aldus Yasir Abeb-Rabbo, lid van het Uitvoerend comite van de PLO.

De PLO en Syrie leefden op gespannen voet sinds 1983, toen Damascus steun gaf aan een rebellie tegen PLO-leider Yasir Arafat. Verleden jaar verbeterden de betrekkingen al enigszins toen Syrie enkele honderden gedetineerde Palestijnen vrijliet.

Niet alleen de onderlinge verhouding kwam dit weekeinde in Damascus aan de orde, ook de pogingen van de Verenigde Staten Israel en de Arabische landen aan de conferentietafel te krijgen was onderwerp van gesprek. Zowel de PLO als Syrie is voorstander van een conferentie van alle betrokken partijen onder auspicien van de Verenigde Naties. Israel voelt weinig voor een actieve rol van de Verenigde Naties en wil een ceremoniele openingsconferentie, gevolgd door bilaterale gesprekken met de Arabische landen.

MADRID - De Spaanse socialistische partij (PSOE) heeft de zondag gehouden gemeenteraadsverkiezingen gewonnen. De partij van premier Felipe Gonzalez stond, nadat iets meer dan de helft van de stemmen geteld was, op 39,8 procent van de stemmen. Dit heeft minister van Binnenlandse zaken Jose Luis Corcuera zondag meegedeeld. De liberale Centrumpartij CDS van ex-premier Adolfo Suarez leed een gevoelige nederlaag, waarop Suarez aankondigde af te treden als partijvoorzitter.

INGEZONDEN

Dokter of geen dokter?

Is Dokter George Juliana M.D Dokter? Ja, en daarover kan geen twijfel bestaan, want Dr. George Juliana is sinds 7 januari 1987 gevestigd als voedings en gezondheidsspecialist. Dr. George Juliana is dokter in de natuurgeneeskunde. In de blauwe pagina van het telefoonboek van Curaçao treft U de naam van dokter George Juliana als zijnde voedings-en gezondheidsspecialist en biotherapist. Drs. George Juliana is de eerste gezondheidsspecialist; alle andere specialisten zijn ziektenspecialisten.

Dr. George Juliana is ook de eerste biotherapist en zij die in biotherapie zijn geweest bij Dr. George Juliana kunnen ervan getuigen. Biotherapie is een geneesmethode gebaseerd op de Yoga-filsofie. Het geneest mensen waarvoor de psychiatrie nog geen oplossing weet!.

Wat moet u dan doen met de advertentie van het Dept. v. Volkgezondheid en Milieuhygiene? Strikt volgen en dus geen therapie volgen bij Dr. George Juliana.

De advertentie suggereert dat Dr. George Juliana een kwakzalver is; en u moet uw gezondheid niet in handen leggen van kwakzalvers.

De advertentie is echter wel een politieke zet far below the belt. En het is niet de eerste.

Insiders weten dat de G.G.D. in 1989 met behulp van een medisch team bestaat uit Nederlanders en Surinamers, Dr. George Juliana arbeidsongeschikt heeft verklaard.

Bij het hoofd van G.G.D. kunt u daar meer informatie over krijgen. u moet ook de ABVO vragen waarom ze tot vandaag geen juridische stappen hebben ondernomen om deze zaak voor hun lid juridisch uit te vechten. Het lid heeft de ABVO destijds daarom gevraagd.

Wij kunnen U informeren dat we sinds negen jaar weerken voor de World Health Organisation en de Pan American Health Organisation en de instanties niet in zee met charlatans.

Wat de G.G.D. heeft gedaan in '89 en wat het D.V.G.M.H heeft herhaald op acht mei 1991 is dan ook een diplomatiek schandaal voor het Koninkrijk der Nederlanden.

Ons werk voor de internationale organisaties bestaat uit het rapporteren van de ontwikkelingen in de gezondheidssektor en de onderwijssektor. De inhoud van onze rapporten is geheim.

Dr. George Juliana M.D. Specialist in de Natuurgeneeskunde Humane Bioloog.

Onrust buitenwijk van Parijs

PARIJS - In een buitenwijk van Parijs is het het afgelopen weekeinde tot onlusten gekomen.

In Mantes-La-Jolie, zestien kilometer ten noorden van Parijs, kwam het tot ongeregeldheden nadat een aantal tieners van Noordafrikaanse afkomst de toegang was geweigerd tot een gala-voorstelling op de plaatselijke ijsbaan. De afgewezen tieners reageerden hun woede af door auto's die voor stoplichten moesten stoppen te bekogelen met stenen. De politie arresteerde al snel vijf mensen, maar kwam daarna tegenover honderd kwade jongeren te staan. De ruiten van winkels in de buurt van de ijsbaan moesten het ontgelden en steeds meer jongeren kwamen, gewapend met honkbalknuppels en Molotovcocktails, op de onlusten af. De plaatselijke agenten kregen versterking van de oproerpolitie.

In België bij BRT:

Journalisten als informatiebron KGB

BRUSSEL - BRT-directeur Cas Goossens heeft opheldering geeist over berichten dat vier journalisten van de Belgische radio en televisie (BRT) zich aan spionage voor de KGB zouden hebben schuldig gemaakt. Goossens vreest anders voor de reputatie van de BRT. De journalisten zouden behoren tot een groep van negen Belgen die voor de Russische geheime dienst zouden hebben gewerkt.

WILLEMSTAD/BUSSUM—Met één druk op de knop kunnen sinds kort alle telefoonnummers van de Bovenwindse eilanden op de computer worden opgetoverd. Ook kan een reiziger de directe vluchten vanuit de Nederlandse Antillen naar Europa en vice versa op de speciale floppy 'Euro-direkt' opvragen.

De Nederlandse uitgever Business Information Publishers (BIP) in Bussum en de Caribbean Software (CS) op Curaçao hebben de floppy samen opgezet. BIP heeft vooral de software kant van de zaak gedaan; Caribbean Software geeft informatie, levert de computers en fungeert meer als tussenpersoon.

Op Curaçao wil Caribbean Software ook de telefoonnummers van de Benedenwindse eilanden op de floppy zetten. Doordat deze lijst echter veel uitgebreider is dan de lijst van de andere eilanden, is dit nog niet gelukt. 'Bovendien hebben we mensen nodig die hier een beetje geld in willen investeren. Het is een groot project en als Setel ervan gebruik wil maken, moeten ze meebetalen', aldus Anthony Linkers van Caribbean Software.

Ook staan de vliegverbindingen tussen de Antillen en de andere eilanden in het Caribisch gebied en de Verenigde Staten op de disk. Informatie over hotels, reserveringen en taxfree-produkten kunnen ook worden opgevraagd.

In Nederland is de floppy allang op de markt; op Curaçao is het project pas in een pril stadium. 'Wij hebben ook Eurodirect op de disk, maar slechts de KLM-lijnen staan erop. Nederland heeft ook de ALM en de Air Aruba vluchten'.

Een Antilliaanse zakengids op de computer is in de planning, waarbij het vooral gaat om informatie over bedrijven en op financieel-economisch terrein.

CBS-onderzoek:

Levensonderhoud op St. Maarten duurder

PHILIPSBURG/WILLEMSTAD — De kosten van het levensonderhoud op St. Maarten zijn vijf procent hoger dan op Curaçao. Daarbij is geen rekening gehouden met de kosten van huishuur. Dit is de uitkomst van een vergelijkende studie naar het verschil in koopkracht tussen de twee eilanden die werd uitgevoerd door het Centraal Bureau voor de Statistiek.

Als de gemiddelde huishuur wel zou worden opgenomen in het vergelijkend onderzoek dan zou het verschil van de kosten van levensonderhoud tussen St. Maarten en Curaçao uitkomen op twintig procent. De koopkrachtvergelijking werd door het CBS uitgevoerd in juni 1990. De methode die het CBS hierbij hanteerde is dezelfde die wordt gebruikt door Eurostat en United Nations Statistical Office. Hierbij wordt uitgegaan van een internationaal prijsniveau, waaraan de desbetreffende prijzen in het onderzochte gebied gerelateerd worden.

De resultaten laten verder een klein prijsverschil zien tussen St. Maarten en Curaçao. Volgens de Budget Survey 1988/89 is er echter een beduidend verschil tussen de twee eilanden in het uitgaveniveau. Het gemiddeld jaarlijks uitgaveniveau van huishoudens is hoger op St. Maarten. Dat moet echter niet worden verward met het welvaartsniveau. Om dit te meten worden ook andere criteria in beschouwing genomen.

MENSEN

Niet-rokers zijn de geur beu

Roken in openbare gebouwen is volgens de wet verboden. Goed. Maar... er zijn Tweede Kamer-leden die driftig rokend door de wandelgangen fluisteren. Er zijn programma's op tv die door de nicotine-dampen niet om aan te zien zijn. Er zijn tabaksfabrikanten die in reclames schaamteloos het roken koppelen aan de ware liefde. Er zijn ziekenhuizen waar iedereen, overal rookt.

Er zijn rokers die **niet-rokers** saai en drammerig vinden. Maar vooral zijn er veel rokers die zich nergens wat van aantrekken. En als er - bij voorbeeld op een vergadering - een roker over de dam is, volgen er altijd meer en heeft de niet-roker het nakijken.

De niet-rokers worden dood- en doodmoe van die omgekeerde wereld: zij maken tweederde van de bevolking uit en 70 procent van hen heeft gewoon last van rook. En toch moeten ze elke keer maar weer vragen of de sigaretten alstublieft gedoofd kunnen worden. In een cafe is dat sowieso al onbegonnen werk, maar zelfs in openbare ruimten (waar roken sinds anderhalf jaar wettelijk verboden is) krijgen ze vaak een boze blik en een rookpluim na.

"Zeg maar 'ns nee tegen een roker die vraagt of hij mag", zegt secretaris Fons Nijpels van de Nederlandse nietrokersvereniging Can. Dat "Can" stond eigenlijk voor Club van Actieve Niet-rokers, maar dat bekte internationaal niet lekker. De drie letters staan nu dus gewoon voor Clean Air Now/. De Wereldgezondheidsorganisatie heeft vrijdag 31 mei uitgeroepen tot World No Tobacco Day. Er zal een resolutie worden aangenomen die ook het roken in openbaar vervoer verbiedt. De nietrokersvereniging is daarover uiteraard zeer te spreken.

■ *William Kennedy Smith (rechts) die ervan wordt beschuldigd een vrouw te hebben verkracht op het familielandgoed in Palm Beach, Florida, ontvangt uit handen van de rector magnificus van de Georgetown universiteit zijn diploma. Hij slaagde aan das instituut voor arts. Smith is een neef van senator Edward Kennedy, broer van JFK.*

■ *In New York werd voor het eerst een bijeenkomst georganiseerd, voor mensen die tijdens de Tweede Wereldoorlog als kinderen van joodse ouders, met de hulp van derden waren ondergedoken. Velen ontkwamen aan de nazis, en waren in staat een normaal leven te leiden. De meesten kwamen nooit meer in contact met hun ouders of andere familie, omdat die niet hetzelfde geluk hadden. Op de bijeenkomst voor 'ondergedoken kinderen' werd onder andere gesproken over de mensen die bereid zijn geweest destijds om te helpen. Velen verstopten meerdere kinderen voor enkele jaren.*

Op de foto: twee mensen die op een lijst op zoek zijn naar hun ware afkomst.

Dirk Schoefs overleden

De Belgische popmusicus **Dirk Schoefs** (29), oprichter van de groep Vaya con dios, is vrijdag dood op zijn bed gevonden in zijn Brusselse woning. Volgens justitie, die dit zondag bekendmaakte, is een algemene infectie hem noodlottig geworden. Schoefs zou al geruime tijd onder doktersbehandeling staan.

Eind 1986 begon Schoefs, na een carriere als bassist in tal van Brusselse Rock- en Rockabillygroepjes, samen met de zangeres Danny Klein, Vaya con dios. De band boekte internationaal successen, onder meer met het nummer Puertorico, en was na Technotronics de best verkopende Belgische band.

Begin vorig jaar verliet Schoefs Vaya con dios om te gaan samenwerken met de zangeres Isabelle Antena en een Afrikaanse zanger, voor wie hij enkele nummers schreef.

Met een auto
kom je eerder aan
dan wanneer je
te voet moet gaan
op de geestelijke weg
beschik ik over een
auto
toch verkondig ik luid:
Ma Susa van 84 die
te voet moet gaan
met een stok
is mij op deze weg
ver vooruit
—

Pater Brenneker

De weg lijkt vrij naar een **partnerregister** bij de Nederlandse gemeenten. Daarmee krijgen ook verbintenissen tussen bij voorbeeld homoseksuelen een juridische grondslag. Het Zuidhollandse Giessenlanden is als eerste gemeente sinds een maand bereid naast het huwelijksregister voor man en vrouw ook anderen als partners in te schrijven.

Het baanbrekend werk van het Vlaardingse mannenpaar Gerard Kuipers en Frans Stello en de stichting vrienden van de Gay krant werpt daarmee een eerste succes af. De stichting introduceerde bijna twee jaar geleden het plan voor een partnerregister, nadat tot en met de Hoge Raad een homohuwelijk bij de gemeenten was tegengehouden. Een tweede registratievorm is los van de emotionele waarde onder meer belangrijk voor zaken als pensioen.

In Deventer praat de Raad maandagavond over een voorstel voor een partnerregister en in Rheden vermeldt de agenda dit onderwerp dinsdagavond. Deze gemeenten trotseren daarmee in ieder geval de Vereniging van Nederlandse gemeenten (VNG), die het nieuwe register juridisch niet mogelijk acht.

Een automobiliste uit Eindhoven ontdekte zaterdagmiddag op de snelweg van Eindhoven naar Tilburg een wel erg jonge weggebruiker. Het bleek een 3-jarig jongetje uit Eindhoven te zijn dat met zijn **driewielertje** op weg was naar opa en oma in Tilburg. De vrouw nam het kind mee naar huis en belde vervolgens de politie. Die was inmiddels al op zoek naar het kind omdat zijn ouders hem al enige tijd vermisten. Een woordvoerder van de Eindhovense politie heeft dit zondag meegedeeld.

HBO

MAANDAG
Buy me That! A Kids' Survival Gui[de] to TV Ads
17.00 Movie: 'The Hunt for R[ed] October' (1990, Sean Connery/Al[ec] Baldwin))
19.30 Babar
20.00 Movie: 'Ghostbusters II™' (19[89], Dan Aykroyd/Sigourney Weaver)
22.00 Movie: 'Naked Gun' (19[88], Leslie Nielsen/Priscilla Presley)
23.30 1st & Ten
24.00 Movie: 'I Love You to Dea[th]' (1990, Kevin Kline/Tracey Ullman)
01.40 Movie: 'The Hunt for R[ed] October' (1990, Sean Connery/Al[ec] Baldwin)
04.00 Movie: 'Beer' (1985, Lore[tta] Swit)
05.25 HBO Comedy Hour.

TBS

MAANDAG
16.50 Tom and Jerry's Funhouse
17.05 Good Times
17.35 The Jeffersons
18.05 Beverly Hillbillies
18.35 Andy Griffith
19.05 Happy Days
19.35 Sanford & Son
20.05 Movie: 'Jaws 2' (1978, Ro[y] Scheider/Lorraine Gary)
22.35 Movie: 'Tentacles' (1977, Joh[n] Huston/Shelley Winters)
24.35 Cousteau's Rediscovery of th[e] World
02.35 Movie: 'Mozambique' (1965, Steve Cochran)
04.35 I Love Lucy
05.05 Hogan's Heroes
05.25 Gomer Pyle.

TELECURAÇAO

MAANDAG
17.00 Ora pa Mucha;
18.00 Filatelie: 'De wereld van de Postzegel';
18.15 How things Work;
18.30 Informe Deportivo met Hector Rosario;
18.45 Nieuws in het Nederlands;
18.57 Tempu pa Dios;
19.00 T2le-Enfasis;
19.30 PR-Programma: 'Caribbean Gospel Songfestival';
20.00 Telenotisia;
20.30 The Phil Silver Show;
21.00 Wiseguy;
22.00 Wega di Number Kòrsou;
22.07 Telenovela: 'Pacto de Sangre';
22.35 Samenvatting Telenotisia;
22.40 Departement Cultuur en Opvoeding: 'World of Audubon';
23.30 Sluiting.
(wijzigingen voorbehouden)

CBS

MAANDAG
20.00 Evening Shade
20.30 Major Dad
20.30 Murphy Brown
21.30 Designing Women
22.00 Northern Exposure.

NBC

MAANDAG
20.00 Fresh Prince of Bel Air
20.30 Blossom
21.00 NBC Monday Night at the Movies.

Wega di Number Kòrsou

ZAT.:	ZON.:
9202	4430
0453	4392
7670	1543

AMIGOE Fax: 674524 Tel: 672000

UITGEVERIJ AMIGOE N.V.
Scharpenheuvel z/n of P.O.B. 577
Curaçao N.A.
Giro 440.000
Bankrek. nr.: 11-07-313
Algemene Bank N.V.
Bankrek. nr.: 874.825.10
Maduro & Curiel's Bank N.V.

CURAÇAO
Centrale (alle afdelingen) 672000

Directie:
Ingrid de Maayer-Hollander
Leeward News Holding

Hoofdredactie:
Peter Dicker (Hoofdredacteur)
A. van Leeuwen(adjunct-hoofdredactrice)
N. Hendrikse (eindredacteur ÑAPA)

Overige leden Redactie:
Toon van Dongen, Jacoline Steegstra, Bob Harms, Sheila Rhodes (secretaresse), Chris van Grol (sportmedewerker), Solange Isselt (opmaak) en Ken Wong (fotograaf)

ADVERTENTIE-AFDELING
Acquisitie:
Viola Bernardus en Janny Naaldijk
Aanname advertenties:
Maandag t/m vrijdag van 07.30-15.30 uur
Alle advertenties voor de komende dag moeten 1 dag van tevoren vóór 15.30 binnen zijn.

ZOEKERTJES verschijnen op dindag en vrijdag en kunnen iedere dag tussen 07.30-15.30 uur worden opgegeven, behalve op zaterdag.

Alleen zoekertjes die op maandag en donderdag vóór twaalf uur binnen zijn, kunnen de dag daarop (dus dinsdag en vrijdag) verschijnen.

UITGEVERIJ AMIGOE ARUBA
Caya G.F. Betico Croes 110
Tel: 24333 (drie lijnen)
Faxnummer: 22368

Eindredacteur/Directeur
Jos van der Schoot
Redactie: Ramiro Tromp, Anna Tromp- Van der Schoot, Djisbie Franken (fotograaf)
Advertentie-afdeling: Etleen Clemencia-Landsmark

BONAIRE
Correspondent:
Hubert Linkels, Kaya Gobernador N. Debrot 154 tel: 8627

SINT MAARTEN
Correspondent:
Eddie Williams, P.O Box 366, tel: 22580 / 22764
Faxnummer: 25868

Abonnementen en advertenties:
The Chronicle, Grounddove Road, Pointe Blanche, tel: 23919.

ST. EUSTATIUS:
Vertegenwoordigster / Correspondente:
Mevrouw Peggy van de Horde, Whitewallweg 1

AMSTERDAM
correspondent:
Mike Willemse
Telefoon & Fax: 020-6137251

HILVERSUM
correspondenten:
B. Jos de Roo en Victor Hafkamp: Radio Nederland Wereldomroep (tel: 035-724300)

Persagentschappen: ANP en AP
Samenwerkingsovereenkomst met The Miami Herald, De Haagsche Courant, De Brabantse Pers

DRUKKERIJ: Rotaprint N.V.

DISTRIBUTIE (abonnementen):
Curaçao: Districo N.V. Tel: 370503, 370504 en 370304

Voor klachten gelieve deze nummers op te bellen. Het abonnementsgeld kan ook betaald worden via Giro rek. nr: 208.000, Maduro Bank rek. nr: 286.330.08 en ABN rek. nr: 11.15.626
Aruba: Caya G.F. Betico Croes 110, tel: 24333
Bonaire (abonnementen en incasso): E.A. van der Ree, Kaya Lisboa 9.

Losse nummers 60 cent:
Abonnementsprijs op alle eilanden van de Nederlandse Antillen **vijftien gulden per maand**

Buiten Antillen (Nederland):
NAf. 80,15 per maand (luchtpost) of NAf. 24,-- per maand (zeepost); jaarlijks vooruit te betalen

Heer Bommel en de Loodhervormer door Marten Toonder

7486 — "Het is prettig, dat ik je toevallig tref", zei Tom Poes. "Ik heb veel over je gedacht en er zijn een paar dingen die ik je wil vragen".

"O, ja?" vroeg Ommenom schuw, terwijl hij rechtop ging zitten. "Ik heb alles al verteld wat ik weet en ik kom alleen maar hier om iets te zoeken".

"Wees eerlijk", hernam Tom Poes. "Kan je werkelijk goud maken?"

De vervallen gedaante zakte nog wat meer ineen. "Niet meer", mompelde hij toonloos. "Ik ben mijn steen kwijt, zodat ik eigenlijk helemaal opnieuw moet beginnen. De steen der wijzen, je weet wel. Zonder steen geen goud, zo is dat. Maar ik heb geen keus. Als loodgieter kom ik niet aan de slag, omdat er geen lood te gieten is. Alle lood hier in de omtrek wordt gestolen en daarom zoek ik mijn steen om opnieuw goud te kunnen maken. En als ik mijn steen niet vind, moet ik helemaal opnieuw beginnen, veertig jaren lang".

"Wat is dat voor onzin?" vroeg Tom Poes streng. "Je hebt heer Bommel het recept voor goud maken gegeven, en dat ging over gesmolten lood, dat geroerd moet worden...."

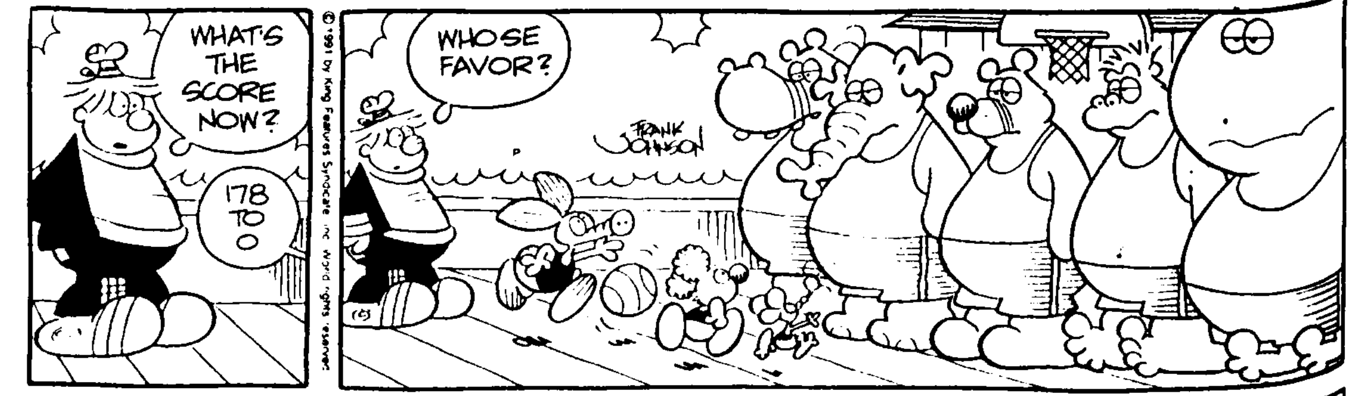
"Met een steen", vulde de ander aan. "Roeren en roeren. Om en om en om. 123.456.789 Maal, want het gaat niet om de formule, maar om het werk! En na 123.456.789 keer roeren is de steen een steen der wijzen geworden, en dan wordt het lood goud! Zo is dat!"

HENRY ® By Dick Hodgins

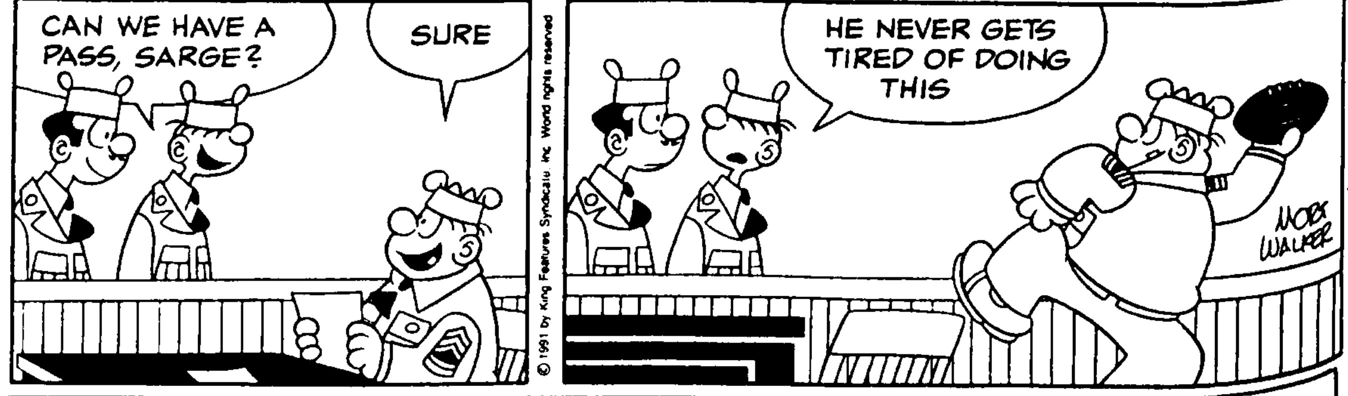

BONER'S ARK ® By Addison & Frank Johnson

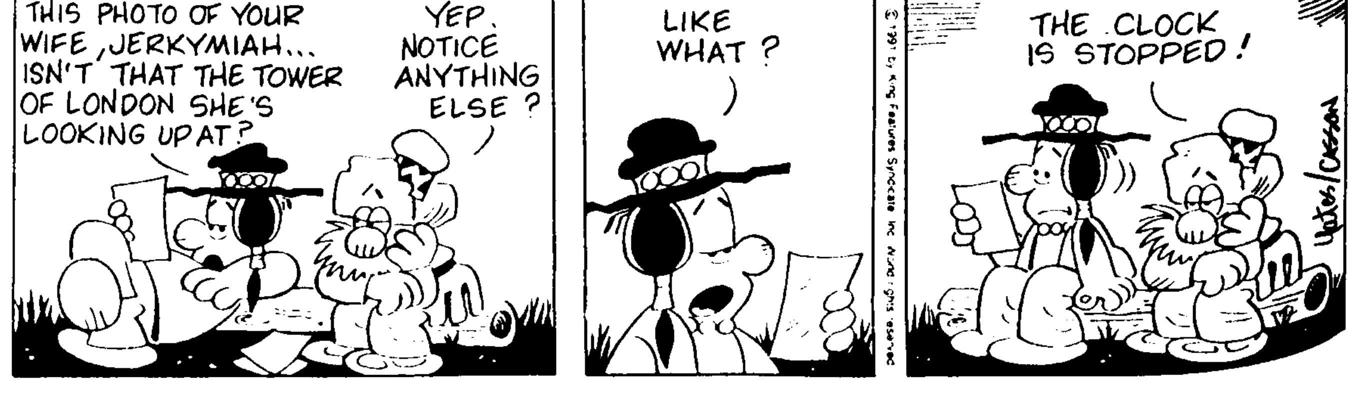

BEETLE BAILEY ® By Mort Walker

REDEYE ® By Bill Yates & Mel Casson

Verkiezingen in Paraguay

■ *ASUNCION - Bij de verkiezingen in Paraguay heeft de onafhankelijke kandidaat Carlos Filizzola zich uitgeroepen tot winnaar. Met de bezem in zijn hand als symbool voor de grote omvang van zijn zege waarbij hij zijn tegenstanders bij elkaar veegde groette hij zijn aanhang welke op een der pleinen van Asuncion zijn overwinning vierde bij de eerste vrije gemeenteraadsverkiezingen sinds mensenheugnis. Filizzola maakte volgens de computer-voorspellingen de meeste kans op het burgemeesterschap van Asuncion.*

(AFP-satellietfoto)

VVD ALLEEN MET MILITAIRE OPTIE

Grootste partijen in Nederland over verkiezingen Suriname:

Voor samenwerking maar legertop moet eerst weg

DEN HAAG - Het VVD-Tweede-Kamerlid F. Weisglas sluit militair ingrijpen van Nederlandse mariniers in Suriname niet uit. In het tv-discussieprogramma Het Capitool zei Weisglas zondag: "Je moet geen enkele optie uitsluiten. Dus ook niet dat mariniers samen met Amerikanen en Fransen duidelijk maken aan de Surinaamse politici dat die optie (een militair ingrijpen - red.) aanwezig zou kunnen zijn om ervoor te zorgen dat de huidige legertop verdwijnt."

CDA'er H. Aarts noemde deze opmerkingen van zijn VVD-collega "lichtvaardig en momenteel totaal niet opportuun". A. Melkert (PvdA) zei dat suggesties over militaire interventie momenteel "ongepast" zijn.

Dat Nederlandse marineschepen samen met Fransen en Amerikanen opstomen naar Suriname, is volgens Weisglas weliswaar "een slechte optie", maar hij voegde daaraan toe dat dit gold voor elk militair ingrijpen en dus ook voor de oorlog in Irak. "Het is van het grootste belang dat de legertop in Suriname zo snel mogelijk verdwijnt. Die heeft van Suriname een gangsterland gemaakt. We kunnen de burgerpolitici nu niet langer aan hun lot overlaten. Bovendien hebben we door de cocainehandel vanuit Suriname, waar het leger aldaar meer van afweet dan goed is, een eigen belang in dezen."

ONORTHODOX

Weisglas zei verheugd te zijn dat de voorlopige uitslag, ondanks het verlies van het Nieuw Front, aangeeft dat er waarschijnlijk een tweederde meerderheid is van democratische burgerpolitici die vindt dat de militairen terug moeten naar de kazerne. Hij meende dat de aankomende maanden beslissend zullen zijn, ook voor Nederland. "De Nederlandse regering moet duidelijk maken dat het bereid is op onorthodoxe wijze te gaan samenwerken met Suriname", aldus Weisglas. Onder onorthodox verstaat hij een buitengewoon brede samenwerking, waarmee ook de soevereiniteit van de staat Suriname in het geding komt. "Het gaat om het op poten zetten van bestuur, rechtspraak, economie en defensie. Want we hebben verantwoordelijkheden ten opzichte van Suriname", aldus de VVD'er, die bovendien van mening is dat minister van Buitenlandse zaken H. van den Broek op korte termijn de bereidheid moet tonen naar Suriname te gaan om te praten met de nieuwe regering.

Aarts reageerde zeer terughoudend op de voorlopige verkiezingsuitslag. Hij hoopt op een regering van het Nieuw Front en het Democratisch Alternatief'91, zodat de grondwet kan worden gewijzigd. "Een van de problemen die nu is ontstaan, is dat het Nieuw Front geen tweederde meerderheid heeft. Dat houdt in dat deze partij de grondwet niet zodanig kan wijzigen, dat aan de militairen het fundament ontvalt dat ze nu in de grondwet hebben om als het ware mee te regeren."

NIET MOGELIJK

Een samenwerking met een regering waarin ook de NDP, de aan de militairen gelieerde partij, vertegenwoordigd is, lijkt de CDA'er niet mogelijk. "Dat zal heel moeilijk worden, omdat de NDP niet bereid is om zeer nauwe banden met Nederland aan te gaan." Bovendien is het volgens Aarts nog maar de vraag of Nederland wel een intensieve samenwerking wil als de grondwet in Suriname niet wordt gewijzigd.

PvdA-woordvoerder Melkert is blij dat de verkiezingen in Suriname, net als in 1987, goed zijn verlopen. Volgens hem is de veel lagere opkomst te wijten aan de onvrede over het optreden van de Front-regering. Melkert zei een groot voorstander te zijn van een zo intensief mogelijke vorm van samenwerking, uiteraard als de nieuwe Surinaamse regering dat wil. De militaire optie, zoals door Weisglas geformuleerd, noemde Melkert "ongepast".

Slot afgelopen boekjaar erg moeilijk:

British Airways: winst is onzeker

LONDEN - Kon de Britse luchtvaartmaatschappij British Airways (BA) in het boekjaar 1990/91, dat eindigde op 1 april, nog een winst voor belastingen boeken van 130 miljoen pond sterling (Nf 435 miljoen) dankzij de hoge winst in vooral het eerste kwartaal, de vooruitzichten nu voor het lopende jaar 1991/92 zijn onzekerder geworden. BA-topman Lord King durfde dinsdag tijdens de toelichting op de jaarcijfers in Londen niet te voorspellen of British Airways het huidige boekjaar met winst kan afsluiten.

In het vierde kwartaal van het afgelopen boekjaar noteerde een van 's werelds grootsteluchtvaartmaatschappijen al een verlies voor belastingen van 210 miljoen pond (Nf 703,5 miljoen) tegenover een winst voor belasting van 15 miljoen pond (Nf 50,25 miljoen) over dezelfde periode van het jaar ervoor. De resultaten werden sterk onderuit gehaald door de Golfcrisis (vooral door het begin van de Golfoorlog op 17 januari zakte het vervoer sterk terug) en de recessie in de Verenigde Staten en het Verenigd Koninkrijk.

Ook in het nieuwe boekjaar zal British Airways in het eerste kwartaal nog verlies boeken. "Maar in het tweede kwartaal keren we terug naar een winstgevende situatie", zo voorspelde Lord King. "Na de extreem moeilijke tijden zien we nu een begin van herstel bij het passagiersvervoer. Hoe dat herstel zal verlopen is moeilijk te voorspellen. Dat hangt ervan af hoe lang de recessie in de VS en het Verenigd Koninkrijk, onze belangrijkste markten, gaat duren", aldus Lord King.

Zijn medebestuurder Sir Colin Marshall was somberder gestemd en weigerde zelfs ondanks herhaaldelijk navragen, meer duidelijkheid te verschaffen over de eventueel te verwachten winst. Ook hij registreerde een herstel van het passagiersvervoer, maar de cijfers liggen nu nog zo'n gemiddeld acht procent onder die van dezelfde periode van het vorige jaar.

AMSTERDAM - De koers van de Amerikaanse dollar is maandagochtend verder gedaald.

Op de Amsterdamse wisselmarkt noteerde de "Greenback" om half elf ruim een cent lager op Nf 1,9125 tegenover een slot van Nf 1,9235 op vrijdag. Vorige week donderdag sloot de munteenheid nog op Nf 1,9415. De handel was dun en ongeanimeerd door gebrek aan nieuws en het lange weekeinde in het Verenigd Koninkrijk en de Verenigde Staten. De financiele markten zijn daar vandaag (maandag) gesloten, respectievelijk wegens Bank holiday en Memorial day.

Op de beurs van Tokyo schoof de Nikkei-index van de 225 belangrijkste aandelen maandag iets naar beneden met 103,26 yen tot 25.425'88.

Recessie Brazilië houdt aan

RIO DE JANEIRO - De Braziliaanse economie is in het eerste kwartaal van dit jaar nog dieper in een recessie geraakt. Het Bruto Binnenlands product was 7,61 procent kleiner dan in de eerste drie maanden van 1990, zo blijkt uit cijfers van het Nationale bureau voor statistiek. Het is de sterkste vermindering die ooit werd geregistreerd. Over 1990 kromp de economie met 4,6 procent.

De malaise wordt toegeschreven aan het ingrijpende anti-inflatieprogramma dat president Fernando Collor de Mello vorig jaar maart afkondigde bij zijn ambtsaanvaarding. De crisis uit zich op alle terreinen, uitgezonderd de export. De productie, de consumptie, de arbeidsinkomens, de werkgelegenheid en de investeringen vertonen stuk voor stuk een neergaande lijn. Volgens het Bureau voor Statistiek zijn de Brazilianen sinds 1985 gemiddeld dertien procent armer geworden.

HET WEER

WEERSVERWACHTING geldig tot morgenmiddag 12:00 uur:

Overwegend half bewolkt met voornamelijk in de ochtenduren kans op een plaatselijke bui. Matige tot krachtige, overdag af en toe harde oostelijke wind (tussen veertien en 32 knopen).

WEEROVERZICHT:

Onder invloed van een sterke hoge drukgebied boven de Atlantische Oceaan en een lage drukgebied boven Zuid-Amerika ontstaat er een sterke luchtstroming over de Benedenwindse eilanden. De ontwikkelingen van buien wordt hierdoor enigszins onderdrukt. In de komende 24 uur wordt weinig verandering in het huidige weerbeeld verwacht.

OVERZICHT WEERSGESTELDHEID

Vanmorgen 08.00 A.T.		Afgelopen 24 uur		
Station	Het weer	Max	Min	Neerslag mm
Aruba	half bewolkt	32	27	0.0
Curaçao	half bewolkt	31	27	sp
St Eustatius	half bewolkt	31	25	0.0
St Maarten	half bewolkt	31	26	sp
Amsterdam	geheel bewolkt	14	10	0.0
Boston	nevel	21	12	0.0
Caracas	zwaar bewolkt	28	20	-.-
Kingston	half bewolkt	32	27	0.0
Miami	half bewolkt	29	26	0.0
Paramaribo	zwaar bewolkt	32	24	17.0
Port of Spain	zwaar bewolkt	32	24	5.0
San Juan	licht bewolkt	31	24	0.0
Sto Domingo	half bewolkt	31	24	0.0

Koersen Centrale Bank

NOTERINGEN CENTRALE BANK VAN DE NEDERLANDSE ANTILLEN GELDIG OP MAANDAG 27 MEI 1991 EN TOT NADER ORDER:

US DOLLAR	1.77	1.78	1.80
CAN DOLLAR	1.53	1.55	1.57
PND STERLING	3.02	3.075	3.135
NED GLD	92.25	92.97	93.77
BOLIVAR	-.-	-.-	-.-
ZW FRANCS	122.97	123.09	123.89
FR FRANCS	29.48	30.58	31.28
DUITSE MARK	104.08	104.80	105.60
IT LIRE	1.08	1.38	1.44
JAPANSE YEN	128.22	129.08	129.88
SUR GLD	-.-	100.07	102.59
AR FLORIN	98.00	100.00	100.20

KOERSEN VAN DE GEMIDDELDE OBLIGATIELENINGEN VAN DE NEDERLANDSE ANTILLEN UITGEVEN DOOR HET DEPARTEMENT VAN FINANCIEN EN GELDIG VANAF HEDEN 27 MEI 1991 EN TOT NADER ORDER.

12 %	OBLIGATIELENINGEN PER 88/92	100.99
8 %	OBLIGATIELENINGEN PER 1991	100.00
9 %	OBLIGATIELENINGEN PER 1987/2002	95.00
8.5 %	OBLIGATIELENINGEN PER 1994/98	100.86

DE AANKOOP VAN OBLIGATIELENINGEN KAN GESCHIEDEN BIJ HET LOKALE BANKWEZEN.

Na een geduldig gedragen ziekbed is van ons heengegaan onze zorgzame en innig geliefde vader, grootvader, schoonvader en broer

Euclides Donker (Sjon Kiki)

Namens zijn kinderen:
Carlos en Saira Pardo-Donker
Inorah Donker
Ger en Erna Houwers-Donker

Kleinkinderen:
Raiza en Scarlett Pardo
Mark en Steven Croes
Daniël Houwers

Broers en zuster:
Silvio Donker en familie
Alcira Donker
Wed. Hilda Muñoz-Donker en familie
Ramon Rico en familie

Schoonzusters:
Wed. Rafaela Pellegrim en fam. (Aruba)
Wed. Bertha Pellegrim en fam. (Nederland)
Clara Herrera en familie (Bonaire)
Wed. Emma Linker (Nederland)

De ter aardebestelling vindt plaats op woensdag 29 mei 1991. Vertrekkende om 16.00 uur vanuit rouwkamer El Tributo Otrabanda naar de katholieke begraafplaats aan de Roodeweg. Gelegenheid tot condoleren vanaf 12.00 uur. Gelieve een donatie aan het Prinses Wilhelmina Fonds. Geen rouwbeklag aan huis.

AGENDA CURAÇAO

ARTSEN

NACHTDIENST ARTSEN
Patiënten van de artsen van Bandabao (3e district) kunnen in spoedgevallen telefoon 641658 bellen en dan het antwoordapparaat afluisteren. De patiënten van de andere medische districten kunnen voor spoedgevallen de artsenpraktijk van hun eigen huisarts bellen; het antwoordapparaat zal dan mededelen wie de dienstdoende arts is.

KINDERARTS
(particuliere patiënten)
voor de dienstdoende arts belt U tel.: 624900/625100.

WIJKVERPLEGING

WIT GELE KRUIS
voor wijkverpleging 'Prinses Margriet': consultatiebureaus te Sta Maria: tel.: 682344, 682412 en 682947; Montagne Abao: tel.: 673711 en Kaya Fensu (Koraal Specht): tel.: 618577; hoofdkantoor te Sta Maria 17, kantooruren van 07.00-12.30/13.00-17.00 uur. Na 17.00 uur bereikbaar: zuster R. van Velthoven, tel.: 76728.

NEUTRALE WIJKVERPLEGING
kantoor Gosieweg 15, tel.: 692231/692232; geopend van 07.00-17.00 uur; de wacht heeft zuster Caupain, tel.: 688614, pageboy 027-053 b.g.g. 691838.
kantoor Bandabao, Groot Sta Martha 141, tel.: 642555; geopend van 14.00-17.00 uur; de wacht heeft zuster Caupain, tel.: 688614.

KRAAMKLINIEK RIO CANARIO
Schottegatweg Noord 43, tel.: 44510, 691343, 691683 en 691838; voor informatie over prenatale zorg en zorg gedurende en na de bevalling.
Consultatiebureau zuigelingen: iedere donderdagmiddag van 13.30-16.00 uur.
Consultatiebureau peuters: iedere dinsdagmiddag van 12.30-14.45 uur.

STICHTING WIJKVERPLEGING BANDABAO
Fontein 35, tel.: 648077/648387; open van maandag t/m vrijdag van 07.00-17.00 uur;, na 17.00 uur bereikbaar: zuster Leito, tel.: 641217 b.g.g. 601760.
Consultatiebureau: iedere dinsdag van 09.00-11.00/18.00-20.00 uur.

STICHTING VAN HET WITE GELE KRUIS VOOR GEZINSVERZOR-

GING 'KWIDO PA FAMIA'
Sta Maria 17, tel.: 680222; spreekuren maandag, woensdag en vrijdag van 08.00-10.00 uur; dinsdag en donderdag van 14.00-16.00 uur.

APOTHEKEN

NACHTDIENST

Otrobanda
Muizenberg, Muizenberg z/n, tel.: 692390/692391.
Punda
Brievengat '68, Corriweg 32, tel.: 79098/79567.

DIVERSEN

HEEFT U hulp nodig bel SOS-lijn 127.

LUCHTPOSTSLUITING
(Postkantoor Groot Kwartier)
Nederland: voor gewone stukken: maandag, dinsdag, donderdag en vrijdag om 11.30 uur; woensdag om 10.15 uur. Voor aangetekende stukken één uur van tevoren.
Suriname: voor gewone stukken: dinsdag en vrijdag om 17.30 uur en zaterdag om 10.45 en 17.00 uur.
De Verenigde Staten en Europa (op zaterdag): voor aangetekende en gewone poststukken om 14.45 en 15.45 uur.
Het zegelloket is op zaterdag van 07.00-15.00 uur open.

THORAX CENTRUM
(Jan Noorduynweg naast UNA, tel.: 685544): openingstijden van maandag t/m vrijdag van 08.00-17.00 uur; op zon- en feestdagen alsmede op werkdagen na 17.00 uur voor spoedgevallen tel.: 685917.

DINSDAG

TOERISTENSCHIP
07.00-17.00 uur 'Skyward' (SJU).

Britse terug uit ruimte

MOSKOU - De eerste Sovjet-Britse ruimtevaartmissie is zondag volgens plan volbracht.

Een Sovjetruimteschip met drie astronauten aan boord, onder wie een Britse, landde veilig op aarde. Dit meldde het Sovjetpersbureau Tass. In de Soyoez bevond zich onder andere de 27-jarige Britse wetenschapper Helen Sharman, die acht dagen in de ruimte doorbracht aan boord van het ruimtestation MIR. Zij was de eerste vrouw die het ruimtestation MIR bezocht. Sharman hielp bij het uitvoeren van wetenschappelijk onderzoek.

WEGWIJZER

GEEF VOORRANG AAN DEZE ZAKEN.

■ *KUWAYT-STAD - Een van de vier verdachten in het vierde verraads-proces in Kuwayt kon zijn tranen niet bedwingen. De andere verdachten luisteren met gebogen hoofd tijdens de procesgang. Deze processen in Kuwayt trekken mondiaal de aandacht omdat er van mensenrechtenzijde vraagtekens worden gezet achter de betrouwbaarheid van de rechtspleging, omdat duidelijk is dat het emiraat zich niet bekommert om het respect voor de mensenrechten als het om minderheden gaat.*

(AFP-satellietfoto)